

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	38599 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	61
Повна назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Ідентифікаційний код ЗВО	02071240
ПІБ керівника ЗВО	Петришин Роман Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/61>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	38599
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р. 0 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна вечірня, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра політології та державного управління факультету історії, політології та міжнародних відносин
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра міжнародних відносин факультету історії, політології та міжнародних відносин; Кафедра міжнародної інформації факультету історії, політології та міжнародних відносин.
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	73195
ПІБ гаранта ОП	Ротар Наталія Юріївна
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	n.rotar@chnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-603-37-16
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Відповідно до Закону України «Про ліцензування господарської діяльності» від 22 березня 2015 р., постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», 18 квітня 2016 р. вперше в ЧНУ імені Юрія Федьковича було затверджено ОНП «Політологія» для третього наукового рівня доктор філософії PhD за спеціальністю 052 – Політологія. 30 травня 2016 р. згідно наказу МОН України № 590 було отримано ліцензію на впровадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти з підготовки доктора філософії PhD.

До цього часу в університеті вже здійснювалася підготовка кандидатів політичних наук. Процес відкриття постійнодіючої аспірантури розпочато з відкриття разової аспірантури зі спеціальності 23.00.02 – Політичні інститути та процеси у 1999 р. За період функціонування аспірантури з політичних наук, у ЧНУ імені Юрія Федьковича було підготовлено 68 кандидатів політичних наук.

Система підготовки кандидатів політичних наук організаційно забезпечується функціонуванням спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у ЧНУ імені Юрія Федьковича. Особливості процесу створення спеціалізованої вченої ради визначаються тим, що інституціоналізація політичної науки в даному навчальному закладі розпочалася на історичному факультеті. Зважаючи на те, що на момент відкриття постійно діючої аспірантури зі спеціальності «Політологія», на факультеті вже діяла спеціалізована вчена рада по захисту докторських дисертацій з історичних наук, наказом ВАК України від 11 квітня 2001 р. № 12-06/4 їй було надано право проводити захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора політичних наук зі спеціальності 23.00.02 – Політичні інститути та процеси на період до 11 квітня 2004 р. (голова – проф. Ю.І. Макар, вч. секретарі – доц. В.Л. Карпо, доц. Н.Ю. Ротар). По завершенню терміну дії повноважень ради, який співпав з процесом оптимізації діяльності спеціалізованих вчених рад в Україні, у ЧНУ імені Юрія Федьковича наказом ВАК України № 325 від 14 травня 2004 р. створена спеціалізована вчена рада Д 76.051.03 з правом проводити захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук за спеціальностями: 23.00.02 – Політичні інститути та процеси та 23.00.04 – Політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку (голова – проф. Ю.І. Макар, вч. секретарі – доц. Н.Ю. Ротар, доц. П.М. Катеринчук, доц. Л.Н. Мельничук). З того часу спеціалізована вчена рада п'ять разів проходила процес перереєстрації (2007, 2010, 2013, 2016, 2019–1920 рр.). Під час перереєстрації спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у 2010 р. їй було надано право проводити захисти докторських дисертацій з політичних наук ще за однією спеціальністю: 23.00.01 – Теорія та історія політичної науки. За увесь період діяльності спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03, у ній було проведено захисти 224 дисертаційних робіт, з яких 27 – на предмет здобуття наукового ступеня доктора політичних наук, 197 – кандидата політичних наук.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2019 - 2020	4	4	0	0	0	0	0
2 курс	2018 - 2019	5	3	2	0	0	0	0
3 курс	2017 - 2018	2	1	0	1	0	0	0
4 курс	2016 - 2017	4	4	0	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	26914 Політологія
другий (магістерський) рівень	1219 Політологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	38599 Політологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	123317	35686

Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	110867	32387
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	11186	3299
Приміщення, здані в оренду	1264	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>052_Phd-2019.pdf</i>	nNbwFis51IHEjrEnRz+npfForjwOY2lL3mg37oANfTs=
Навчальний план за ОП	<i>052-20219-2020 (осінній).pdf</i>	u60AzS26BvQuZ9z+RoP9Pw6jHD7ZojMOIrhCnqyOSjc=
Навчальний план за ОП	<i>052-2019-2020 (весняний).pdf</i>	15h6rGHWDaEdISf6lo/IQmeopfZ5XXDRNhgNghFyWS8 =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук-Поліщук.pdf</i>	cPIDc84G5Vb4jSLjDx/F219LoRbox4by+iGGXOqd+zE=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук-Климочук.pdf</i>	WMcICsZy2EWhDAXBwNmt/ldx9JnsF95HMLMk6XO5 U3I=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук-Колесников.pdf</i>	FN7cOwjRV6ojj1zmN/hfFgauJpCfd5RZ/fop+FLA/4=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук-Балюк.pdf</i>	Blg4GeVVvtkGzb4RwPN+pO+aJhsnMQzjniMk1UIYtGg=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Відгук-Заславський.PDF</i>	NHqoC34xWQjgUqwpE2dkGRpvIHwsq8p2o09i8JXp2h k=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілями ОНП є поглиблена підготовка високопрофесійних, кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців-політологів, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії і практики та використовують набуті компетентності в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській і суспільно-політичній діяльності, які здатні забезпечити розвиток наукових пріоритетів політичної науки, її наукових шкіл та інноваційної складової. Особливістю ОНП є те, що вона виконується в активному науково-дослідницькому середовищі: за результатами рейтингового оцінювання кафедра політології та державного управління входить до першої рейтингової групи; викладачі систематично беруть участь у виконанні міжнародних грантових проектів; публікують результати досліджень у рейтингових виданнях з політичних наук, що входять до наукометричних баз даних; здійснюють наукову діяльність в рамках НДІ Європейської інтеграції та регіональних досліджень, Кафедри імені Жана Моне, Центру канадських студій, Центру американських студій, Центру румунських студій, Центру польських студій, що відображає потреби полікультурного і поліетнічного середовища регіону; беруть участь у науковому та аналітичному супроводі діяльності регіональних та локальних органів влади і місцевого самоврядування.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП відповідають «Концепції розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2012–2022 роки» (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/04%20ofic_inf/01%20oporgdocs) та «Стратегічному плану розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019–2026 роки» (<https://drive.google.com/file/d/oB1ffApaX3KANTThWYkpqR3FMNkRXVVMxRlZZczl1d2ZVdEZZ/view>) в частині, що місією університету є інновативність, збалансованість, успіх, які реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової. Документами передбачено виконання стратегічних завдань: надавати високоякісну університетську освіту, яка базується на принципах гуманізації і толерантності, демократичності, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності й оптимальності; забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних до саморозвитку і самовдосконалення; виробляти здатність до свідомої й ефективної діяльності в інформаційному суспільстві. Цілі ОНП відповідають стратегічним

завданням ЗВО та забезпечують поглиблену підготовку високопрофесійних, кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців-політологів, які використовують набуті компетентності та здатні забезпечити розвиток наукових шкіл і пріоритетів політичної науки.

**Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

На етапі розробки ОНП здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти вносили такі пропозиції: поглибити в процесі навчання компетенції щодо наукової комунікації в міжнародній та мультикультурній групі науковців, експертів, аналітиків; розвинути в процесі навчання компетенції щодо виконання комплексних політологічних досліджень з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу. Рекомендації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти включено до ОНП у вигляді дев'яти вибіркового компонентів: Ethnopolitical Challenges to World Security: Modernity and Historical Retrospective; European Party Systems: Comparative Studies; Security issues of international relations system development; Global Problems and International Relations; Transformations of the U.S. and Canadian policy towards Ukraine; Cross-cultural communication; Political communications in electoral processes in Ukraine; Математичні методи політологічних досліджень; Сучасна система наукової інформації: наукометрія; Теорія і практика прийняття політичних рішень. Інформація про пропозиції, які обговорювались та результати зустрічей у форматі робочих груп із залученням здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та зафіксовані у відповідних документах (<https://drive.google.com/file/d/11l9jY-7voLU8ESbPQg54S-rHYu5w-21k/view>).

- роботодавці

На етапі розробки ОНП була проведена низка робочих зустрічей із роботодавцями та зустрічей у форматі розширеного засідання науково-методичного семінару факультету історії політології та міжнародних відносин, наукових конференцій і круглих столів, на яких висловлювались пропозиції: поглибити в процесі навчання компетенції щодо ролі політичної етики, засобів та методів гуманізації політики; розвинути в процесі навчання компетенції щодо змісту процесу кар'єрного зростання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності; поглибити комплексне розуміння та дослідження процесів євроінтеграції України. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП, були враховані також інтереси та пропозиції роботодавців, сформульовані ними в рецензіях та відгуках роботодавців на ОНП. Їх включено до ОНП у вигляді шести вибіркового компонентів: Сучасна система наукової інформації: наукометрія; Європейські інтеграційні та дезінтеграційні процеси; Комунікативні стратегії суб'єктів політики; Інструменти та моделі зв'язків з громадськістю в політичному процесі; Міжкультурна комунікація; Європейська і євроатлантична орієнтація України: здобутки і проблеми. Інформація про пропозиції, які обговорювались, результати зустрічей з роботодавцями у форматі робочих груп та круглих столів та наукових конференцій відображені в рецензіях та відгуках роботодавців на ОНП (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/03op/03public>).

- академічна спільнота

Концептуальні рамки ОНП обговорювались в процесі її розробки на: розширеному засіданні кафедр факультету історії політології та міжнародних відносин (<https://drive.google.com/file/d/16vygERn7-QuEz-g6RldQz-4evCRipKqS/view>), засіданні методичної ради факультету історії, політології та міжнародних відносин (https://drive.google.com/file/d/1_MwGXSw1mFCeOINbd-Fbqqmnc-9QNTYS/view) та засіданні навчально-методичної комісії Вченої ради ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1dmwf4D3ON61OKkasBzURxLiDrw11cbJg/view>). До уваги були взяті пропозиції академічної спільноти, які висловлювались під час процедури захисту кандидатських та докторських дисертацій у Спеціалізованій вченій раді Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, на засіданнях методичної ради факультету історії, політології та міжнародних відносин та у рецензіях на ОНП. Рекомендації академічної спільноти включені до ОНП у формі поглиблення змісту обов'язкових компонентів: Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях, Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування, Обробка результатів експерименту та вибіркового компонентів: Формування політичної науки: від історії ідей до сучасної інституціоналізації; Теорії, концепції та інструменти пізнання сучасної політичної науки.

- інші стейкхолдери

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича входить до Великої Хартії університетів (Magna Charta Universitatum), засвідчуючи вірність фундаментальним принципам, якими керуються заклади освіти для забезпечення розвитку освіти, інноваційних змін у світі та налагодження співпраці. Принципи Великої Хартії враховуються при впровадженні ОНП: здобувачі за ОНП беруть участь у покращенні інфраструктури міста, регіону, країни. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зацікавлені у підготовці висококваліфікованих кадрів, які здатні забезпечувати сталий розвиток. Одним зі стейкхолдерів є профільне міністерство – Міністерство освіти і науки України, яке є замовником підготовки докторів філософії (його обсяг затверджується відповідним наказом МОНУ) і контролює забезпечення державного замовлення університетом. Міністерство освіти і науки України є кінцевим органом, який засвідчує якість підготовки аспірантів за ОНП.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти відображені в Законі України «Про вищу освіту», що доповнює Закон України «Про освіту» і визначає механізми набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. ОНП, що акредитується, сфокусована на поглибленій підготовці високопрофесійних, кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців-політологів, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії і практики та використовують набуті компетентності в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності. Зміст ОНП відповідає таким тенденціям розвитку спеціальності як гуманізація; інтеграція в світовий дослідницький простір; адаптація до нових умов та потреб полікультурного середовища. ОНП передбачає підготовку фахівців, які здатні застосувати у професійній діяльності креативне і критичне мислення, самостійно навчатися впродовж усього життя, працювати в умовах академічної свободи. Фахівці з такою підготовкою завжди будуть затребувані на ринку праці. Цілі та програмні результати навчання за ОНП дозволяють здійснювати підготовку фахівців, відповідно до Державного класифікатора професій ДК 003:2010.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

На сучасному етапі розвитку наукового знання політична наука є складним комплексом фундаментальних і прикладних, теоретичних і практичних аспектів пізнання політичного. Усвідомлення суспільством значення політичної науки та індивідуальної політичної компетентності для української державності, стабільності політичної системи, функціональності політичних інститутів та геополітичної суб'єктності потребує оптимізації системи підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Політологія». Галузевий контекст враховано в таких програмних результатах навчання за ОНП, як: ПРН 1, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 16, ПРН 17. Регіональний контекст визначається поліетнічним, етноконтактним та прикордонним статусом політичного поля Чернівецької області, тому програмні результати навчання за ОНП передбачають: ПРН 2, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 18.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОНП були проаналізовані аналогічні програми Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та було встановлено, що всі вони, так само, як і ОНП «Політологія» у ЧНУ імені Юрія Федьковича, у формулюванні цілей та програмних результатів навчання орієнтуються на предмет та специфіку спеціальності 052 «Політологія», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОНП був врахований досвід аналогічних програм, які реалізуються за спеціальністю «Політологія» в університетах-партнера ЧНУ імені Юрія Федьковича.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання за ОНП відповідають змістовому наповненню 9 кваліфікаційного рівня НРК: (1) щодо знань: опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації у національному та міжнародному контексті; комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання; комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів; комплексно розуміти проблеми індивідуального рівня політики, політичної етики, засобів та методів гуманізації політики, загального блага та індивідуального інтересу; (2) щодо уміння: застосовувати: політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію, категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки; цілісне наукове уявлення про інтеграційні та дезінтеграційні процеси, детермінанти євроінтеграційних процесів і регуляторні механізми міжнародних відносин; широкий спектр політологічних понять, теорій і методів аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту; сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні; методологію, методика та інструментарій політологічного дослідження; способи, методи та алгоритми розв'язання актуальних завдань політичної науки; знання з розробки стратегій, програм, концепцій для національного, регіонального та локального рівнів політики; (3) щодо комунікації: використовувати державну та іноземну мову на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу; викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації; застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні

технології у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності; працювати в міжнародній та мультикультурній групі науковців; (4) щодо відповідальності та автономії: мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну доброчесність, повагу різноманітності та мультикультурності; дотримуватися основних засад та визначених в структурному підрозділі принципів академічної доброчесності у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності; розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

32

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

24

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

8

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти ОНП повністю відповідають предметній області галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 052 Політологія. Опанування здобувачами ОК ОНП, забезпечує набуття ними таких загальних компетентостей: знання предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами у процесі наукової комунікації; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; здатність бути критичним і самокритичним; здатність генерувати нові ідеї; вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; цінування та повага різноманітності та мультикультурності; здатність працювати в міжнародному контексті; здатність розробляти та управляти проектами; здатність діяти на основі етичних міркувань. За результатами навчання здобувачі мають оволодіти комплексним розумінням природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання; поглибленим знанням політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології; комплексним розумінням принципів функціонування та закономірностей розвитку влади, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів; комплексним застосуванням широкого спектру політологічних понять, теорій і методів аналізу; комплексним розумінням особливостей реалізації влади у різних політичних системах; здатністю конструювати дизайн та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу; здатністю викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні освітньої кваліфікації; здатністю досліджувати політичний розвиток та інституціональну динаміку на глобальному та локальному рівнях в контексті євроінтеграційних та дезінтеграційних процесів; здатністю адаптувати результати досліджень до вирішення проблем функціонування інститутів влади та громадянського суспільства; здатністю використовувати методи якісного та кількісного аналізу та моделювання в дослідницькій діяльності; здатністю виокремлювати інституціональні, інструментальні та неформальні аспекти політики та політичних відносин; здатністю до критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень та генерування інноваційних ідей під час вирішення дослідницьких та практичних завдань; здатністю до вироблення дослідницьких пропозицій для наукових, грантових, тендерних проектів і конкурсів; здатністю до поглиблення та уточнення теоретико-методологічних підходів до визначення змісту та спрямованості політичних процесів; здатністю до вироблення стратегій політичної діяльності політичних акторів та суб'єктів політики. Структурно-логічна схема ОНП наведена у освітньо-професійній програмі. Можливість об'єднання даної ОНП з іншими ОНП чи спеціальностями не розглядається.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Основним інструментом забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є вибіркові дисципліни. До числа вибіркових освітніх компонентів за даною ОНП включено навчальні дисципліни обсягом 8 кредитів ЄКТС, що становить 25 % кредитів ЄКТС від загального обсягу освітньої програми. У ЧНУ імені Юрія Федьковича вибір здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти навчальних дисциплін регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view). Більшість здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Політологія» вважають, що вони отримують поради від викладачів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії

(<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які навчаються у ЧНУ імені Юрія Федьковича, реалізація права на вибір навчальних дисциплін регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ імені Юрія Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://drive.google.com/file/d/13prn9syKnG1qOak8uQ7OsX7JXu7ydfXC/view>). На вибір здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти пропонуються дисципліни, навчальні програми і силабуси яких розроблені відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та пройшли процедури рецензування і затвердження відповідно до встановленого в Університеті порядку. Здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом: (1) вибору з варіативної складової освітньої програми, на якій він навчається; (2) вибору з блоку вибіркового компоненту іншої освітньої програми того ж рівня вищої освіти; (3) вибір з блоку вибору факультету/інституту або блоку обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми того ж рівня вищої освіти; (4) вибір з блоку вибору дисциплін навчального плану іншого рівня вищої освіти; (5) вибір навчальних дисциплін в іншому ЗВО при реалізації права на академічну мобільність. Зазначеним Положенням передбачено перелік випадків, коли здобувачу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір.

Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін у січні, який передує початку семестру, в якому передбачене їх вивчення. Процедура вибору здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти навчальних дисциплін включає шість етапів: ознайомлення з порядком, термінами та особливостями запису і формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в ЧНУ імені Юрія Федьковича, а також з особливостями присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою, на якій навчається студент; ознайомлення з переліками дисциплін й блоків (пакетів) вибору та силабусами, які пропонуються як за програмою, за якою вони навчаються, так і за іншими програмами; запис на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо) здійснюється за графіком ЧНУ імені Юрія Федьковича з чітко визначеним терміном (тривалість етапу не може перевищувати два тижні); опрацювання заяв і формування груп на вивчення вибіркового дисциплін (тривалість етапу не перевищує 5 робочих днів); повторний запис на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо); остаточне опрацювання заяв та формування груп на вивчення вибіркового дисциплін.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка є обов'язковим компонентом ОНП, на який відведено 4 кредити (12,5 % від загального обсягу). Порядок проведення практики регламентується «Положенням про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті» (<https://drive.google.com/file/d/1DVG2EPvYmPS9ZaDQZtbm8wrAXBHlok9v/view>). Під час практики здобувачі набувають компетентостей: здатність структурувати та перетворювати наукові знання в навчальний матеріал; систематизувати навчальні та виховні завдання; використовувати різноманітні методи та засоби навчання; застосовувати новітні освітні технології; розробляти програму навчальної дисципліни; визначати структурні елементи заняття відповідно до визначеної мети; розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи; оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності. Практична підготовка формує у здобувачів такі фахові компетентності, як здатність: фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації; дотримуватися основних засад та принципів академічної доброчесності у професійній діяльності; застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології та інструменти у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності; розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Під час навчання за ОНП здобувачі набувають низку soft skills здатність: бути критичним і самокритичним; генерувати нові ідеї (креативність); виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність; розробляти та управляти проектами; діяти на основі етичних міркувань; критично аналізувати й оцінювати сучасні наукові досягнення та генерувати інноваційні ідеї під час вирішення визначених дослідницьких та практичних завдань; розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності. Опанування «soft skills» формує у здобувачів комплекс соціальних навичок, що сприяє досягненню програмних результатів навчання за ОНП та розвитку універсальних навичок, які можуть бути застосовані в будь-якій професійній діяльності, зокрема вміння вступати у відносини комунікативної взаємодії в науковій, освітній, дослідницькій, аналітичній та експертній діяльності, застосувати комунікативні технології та алгоритми взаємодії. За результатами опитування здобувачів за ОНП «Політологія» 71,4% опитаних вважають, що в процесі навчання вони мають можливість опанувати та розвинути soft skills, 28,6% – що скоріше можуть (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт третього (освітньо-наукового) рівня, доктор філософії у галузі знань 05 «Соціальні та

поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія» відсутній. Зміст ОНП урахує вимоги Закону України «Про вищу освіту» та «Національної рамки кваліфікацій», затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 р.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

ЧНУ імені Юрія Федьковича для співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОНП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти керується нормами Закону України «Про вищу освіту», рекомендаціями МОНУ щодо їх реалізації та «Положенням про форми навчання та організації освітнього процесу в університеті» (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/03>), відповідно до якого самостійна робота є однією з форм освітнього процесу. Самостійна робота здобувача вищої освіти освітньо-наукового рівня є основним засобом засвоєння навчального матеріалу, а її зміст з конкретної дисципліни визначається програмою, силабусом, методичними матеріалами, завданнями викладача. Навчальним планом ОНП «Політологія» на самостійну роботу відводиться 610 год. Найбільша кількість годин самостійної роботи (100 год.) спрямована на вивчення ОК ОНП «Філософія та методологія науки», який передбачає опанування великого за обсягом навчального матеріалу. Для більшості дисциплін кількість годин для самостійної роботи передбачена у межах 60–80 год. Можливість перевантаження здобувачів самостійною роботою виключається шляхом обговорення та затвердження навчального плану за ОНП та силабусів навчальних дисциплін. За результатами опитування здобувачів вищої освіти за ОНП «Політологія» встановлено, що 78,6% задоволені розподілом часу на аудиторну та самостійну роботу повною мірою, 21,4% – майже задоволені (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u40TJ4CiAE/view>).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80

<http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/05normdoc/01>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

«Правила прийому до аспірантури та докторантури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/05normdoc/01>) затверджені Вченою радою університету як додаток А до «Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2020 році» (<http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/05normdoc/01>). До аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) призначається додаткове вступне випробовування у вигляді співбесіди. Програма вступних випробувань на ОНП, затверджена Вченою радою ФІПМБ, оприлюднена на сайті університету (https://drive.google.com/file/d/1RR_IBXDV4xiSDSOxgi1urraLB-wmz5jb/view) та передбачає, що вступник повинен продемонструвати знання: принципів побудови та застосування теорій в сучасній політичній науці; концептів сучасної політики і політичної науки; інструментів політологічного дослідження та принципів їх застосування в науково-дослідницької діяльності. Вступник повинен вміти застосовувати інструментарій та понятійно-категоріальний апарат, необхідні для здійснення професійної діяльності. Такий підхід є ефективним засобом добору вмотивованих та здатних навчатися за ОНП аспірантів. Правила прийому на ОНП упродовж періоду самооцінювання не змінювались.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів у ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1EYMliUGrG6o1TqL6XJkGyAzWl6mutE4Y/view>) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ» (https://drive.google.com/file/d/1P2OnxB-_oJfGB8rNEqYr6Dfzwb2pac-X/view). Доступність питання визнання результатів навчання для учасників освітнього процесу забезпечується оприлюдненням зазначених положень на офіційному сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

За період звіту практики застосування вказаних правил на ОНП «Політологія» не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ЧНУ імені Юрія Федьковича регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/17hOEulYSU5VKawWlYrKu2dFd5J74P_IQ/view). Доступність питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, забезпечується оприлюдненням зазначеного положення на офіційному сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

За звітний період практики застосування вказаних правил на ОНП «Політологія» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання на ОНП відповідають вимогам студентоцентричного підходу, нормам та принципам академічної свободи, системного навчання та самонавчання. У ЧНУ діє «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view). Відповідно до нього організація навчання за ОНП забезпечується поєднанням основних організаційних форм навчання: аудиторних та позааудиторних занять, дистанційного навчання. Для досягнення програмних результатів ОНП використовуються такі освітні технології: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комунікативні, контекстного навчання, технологія співпраці). Основними методами навчання є: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, дослідницький, аналітичний, дискусійний, інтерактивний методи навчання. Методи навчання конкретизовані на рівні кожного окремого компонента ОНП в силабусах. Наприклад, у процесі вивчення навчальної дисципліни «Формування політичної науки: від історії ідей до сучасної інституціоналізації» використовуються такі методи формування професійної компетентності: розповідь, пояснення, візуалізація, панельна дискусія; методи формування практичних умінь та навичок.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентричного підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1TizxngUzuP-nIcWMsQhijff4G4-x9nux/view>) основною технологією навчання в університеті є студентоцентризоване навчання, яке передбачає спрямованість освітнього процесу на набуття компетенцій, активне включення здобувачів в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку. Індивідуалізація та персоналізація навчання аспірантів забезпечуються системою організації освітнього процесу та вільним вибором варіативної складової, вибором тематики досліджень при підготовці дисертаційного дослідження, формуванням індивідуального навчального плану, який визначає індивідуальну освітню траєкторію аспіранта. Для реалізації студентоорієнтованого підходу за ОНП розпочато процес функціонального розгортання дистанційних технологій на платформі Moodle (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/07elearning>), сформовано віяло форм комунікації з аспірантами в режимі он- та оффлайн. За результатами опитування аспірантів, які навчаються за ОНП, з твердженням, що викладачі застосовують форми, методи, технології навчання, які сприяють формуванню професійних компетентностей погоджуються 64,3%, скоріше погоджуються 35,7% опитаних (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW25u40TJ4CiAE/view>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідно до Статуту ЧНУ імені Юрія Федьковича, одним з основоположних принципів діяльності університету є гарантування академічних свобод учасників навчально-освітнього та науково-інноваційного процесів (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view) науково-педагогічні працівники мають право обирати методи та засоби навчання для кожної навчальної дисципліни. Місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь визначаються програмою навчальної

дисципліни, яка містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення, методи навчання і викладання. Розробляючи силабус навчальної дисципліни, викладач на ОНП «Політологія» застосовує принципи академічної свободи у визначенні завдань, конкретизації компетенцій, змістового наповнення структурних елементів, форм та методів навчання, керуючись нормативними документами, що забезпечують функціонування освітнього простору в університеті. Здобувачі освіти за ОНП «Політологія», керуючись силабусом конкретної навчальної дисципліни, мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію та реалізувати своє право на академічну свободу (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/04method/01syllabus>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація для учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОНП у повному обсязі розміщена на сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1mUy3zBBQRq3CwSpqsO7YlBWALXSxD17/view>). Під час обрання освітнього компоненту з переліків вибіркових дисциплін ОНП, аспірант може ознайомитися з описом дисципліни; мета, завдання, перелік компетентностей, яких він набуває в результаті вивчення дисципліни, перелік мінімуму знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати здобувачі в результаті вивчення дисципліни, структуру початкової дисципліни (теми лекційних, лабораторних, практичних занять), навчальну базу, рекомендовану літературу, форми контролю та оцінювання результатів навчання, вимоги щодо академічної доброчесності. Усі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інформаційних ресурсів які стосуються усіх форм освітньої діяльності. Такий підхід сприяє свідомому та цілеспрямованому формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. На першому занятті викладач ОНП більш поглиблено інформує щодо цілей, змісту і очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання конкретного освітнього компоненту. На сайті університету висвітлено інформацію про організацію освітнього процесу, розклад сесій, контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів та інші аспекти освітнього процесу.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

ЧНУ імені Юрія Федьковича забезпечує поєднання навчання і досліджень відповідно до вимог третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та цілей ОНП. З метою сприяння науково-дослідній діяльності аспірантів, забезпечення системного підходу до підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, збереження і розвитку інтелектуального потенціалу університету в університеті функціонує Рада молодих учених, яка сприяє організації проведення конференцій, конкурсів, олімпіад тощо; узагальнює досвід організації науково-дослідної роботи молодих науковців та рекомендує шляхи вдосконалення її форм та методів; сприяє участі в наукових заходах (<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnS1Yxc29qLVBBYUxZaSoYeDA4MGNONko1RUNz/view>). Кафедра політології та державного управління щорічно (з 2011 р.) організовує та проводить Міжнародну науково-практичну конференцію «Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи», участь у якій беруть аспіранти, які навчаються за ОНП «Політологія». Ця ж кафедра виступає співорганізатором: з Чернівецькою міською радою та Чернівецьким РЦПКДС в організації та проведенні щорічної Міжнародної наукової конференції «Муниципальні читання імені Антона Кохановського» (з 2012 р. за підтримки Фонду імені Ганса Зайделя); з Чернівецькою ОДА та НДІ ЄРД Міжнародної науково-практичної конференції «Європейська інтеграція України в час нових викликів і загроз» (2018, 2019 рр.). Кафедра міжнародних відносин щорічно (з 2008 р.) організовує та проводить Міжнародну науково-практичну конференцію студентів та молодих учених «Актуальні проблеми зовнішньої політики України», участь у якій беруть аспіранти за ОНП «Політологія». Під час навчання здобувачі мають можливість брати участь у тематичних круглих столах та експертних дискусіях на актуальні теми внутрішньої та зовнішньої політики України, ініціаторами та організаторами яких виступають науковці кафедр: політології та державного управління; міжнародних відносин; міжнародної інформації. Здобувачі освіти за ОНП «Політологія» мають можливість публікувати результати досліджень у фахових виданнях з політичних наук: «Історико-політичні проблеми сучасного світу (категорія В, Index Copernicus)», «Медіафорум» (Index Copernicus) та тематичних виданнях: «Політологічні та соціологічні студії», «Влада та управління». Для підготовки якісних наукових досліджень здобувачі освіти за ОНП вивчають низку обов'язкових (Філософія та методологія науки; Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування; Обробка результатів експерименту; Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях) та вибіркових (Теорії, концепції та інструменти пізнання сучасної політичної науки; Інституціоналізм/неоінституціоналізм в сучасній політичній науці; Сучасні концепції та інструментарій дослідження міжнародних відносин; Сучасна система наукової інформації: наукометрія; Математичні методи політологічних досліджень) дисциплін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система оновлення змісту освітніх компонентів ОНП передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1T1z3xngUzuP-nIcWMsQhijff4G4-x9nux/view>). У ньому зазначено, що моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм та їх компонентів здійснюється з метою встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам (із врахуванням змін) законодавчої та нормативної бази, що регулює якість освіти, потребам ринку праці, вимогам роботодавців щодо якості фахівців, сформованості загальних та професійних компетентностей, освітніх потреб здобувачів вищої освіти. Періодичний перегляд на відповідність ліцензійним умовам та акредитації спеціальностей проводиться навчальним відділом (або його відповідним структурним підрозділом). Більшість дисциплін ОНП для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня читаються

викладачами вперше або нетривалий час, тому процес їхнього оновлення і вдосконалення тільки но розпочинається. Складовими процесу оновлення є задоволеність здобувачів вищої освіти (випускників), рівень якої визначається за результатами анкетування (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIzEW251u4oTJ4CiAE/view>), врахування пропозицій і зауважень роботодавців (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/080putyvannya>), міжкафедральних науково-методичних семінарів (<https://drive.google.com/file/d/16vygERn7-QuEz-g6RldQz-4evCRipKqS/view>). Оновлення змісту освітніх компонентів доповнюється та реалізуються через оволодіння інноваційними методами і формами навчання (діагностичний, інтерактивний, дистанційний, мультимедійний, проектний). Оновлення змісту освітніх компонентів ОНП «Політологія» здійснюється через інтеграцію до навчального процесу результатів наукових досліджень викладачів ОНП.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОНП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЧНУ імені Юрія Федьковича у таких напрямках: (1) реалізація угоди про подвійну аспірантуру з Сучавським університетом Штефана чел Маре (А. Репецька); (2) організація навчальних візитів для аспірантів (Empowerment of Local Communities with Diverse Ethnic Population, 2019, М. Драпак); (3) забезпечення доступу до наукометричних баз даних Cambridge University Press, Web of Science, Scopus, Statista, EBSCO; (4) виконання міжнародних проектів за програмами ТЕМПУС (The Innovating Teaching and Learning of European Studies project, 2014–2017, проф. А.М. Круглашов, проф. Н.Ю. Ротар, доц. Н.В. Нечаєва-Юрійчук, доц. П.О. Молочко) та Erasmus+ Jean Monnet (проф. А.М. Круглашов, проф. Н.Ю. Ротар, доц. П.О. Молочко, асп. М. Драпак); (5) співучасть в організації літніх шкіл: «Потенціал, ризики та обіцянки етнічного розмаїття», 2019 та міжнародних дослідницьких семінарів: «Конфлікт – Ідентичність – Державність: перспективи для ЄС та Східного сусідства», 2019; (6) участь в міжнародних конференціях, наукових проєктах, проведених спільних досліджень з науковцями з Університету Орадя, Люблінського університету імені Марії Склодовської-Кюрі, Університету соціально-політичних наук Пантеон, Гродненського державного університету імені Янки Купала та в рамках стипендіальних програм (Fulbright Visiting Scholar, д. політ. н. О.О. Козачук, 2019/2020); (7) закордонні стажування викладачів ОНП.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view) контрольні заходи передбачають здійснення таких видів контролю – вхідний (нульовий), поточний, модульний, підсумковий і атестація. Форми контролю (усний та письмовий, який включає тестовий) та їх методичне забезпечення наведено в програмах кожної навчальної дисципліни і доводяться до відома здобувачів на першому занятті серед інформації, яка зазначена у силабусі. У процесі застосування контрольних заходів викладачами різних навчальних дисциплін використовуються такі форми контролю – аналітичні звіти; есе; контрольні роботи; опрацювання різних за змістом та методологічними принципами монографій та наукових статей (самостійна робота); підготовка та презентація аналітичної доповіді (індивідуальна робота); презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; проєкти (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі); стандартизовані тести; творча робота; тестування; усний виступ; участь в дискусії. Для кожної з дисциплін є певна специфіка стосовно переліку контрольних заходів. Наприклад, для оцінювання програмних результатів навчання такої дисципліни як «Формування політичної науки: від історії ідей до сучасної інституціоналізації» використовуються, разом з іншими, такі методи оцінювання як усне опитування, експрес опитування, активність на занятті, що відсутні при оцінюванні такої дисципліни як «Політичні трансформації в країнах ЦСЄ». В рамках останньої, де значна частина завдань виконується самостійно, використовуються такі методи як звіт про виконану роботу, самооцінка та самоаналіз, підготовка рефератів тощо. В рамках різних форм контрольних заходів пропонуються, в тому числі, і різномірні види завдань. Передусім це різномірні тестові завдання, а також творчі індивідуальні завдання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view) контроль за якістю знань, результатів навчання є невід'ємною складовою освітнього процесу і проводиться з метою встановлення відповідності набутих здобувачами компетентностей вимогам ОНП. Форми контрольних заходів на ОНП передбачають: поточний контроль упродовж семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять, а також оцінювання виконання позааудиторної самостійної роботи; модульний контроль у формі захисту індивідуальної роботи; підсумковий семестровий контроль у формі екзамену чи заліку; у формі захисту звітів за результатами проходження педагогічної практики. Форми поточного, модульного і підсумкового контролю, критерії оцінювання знань здобувачів під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань, критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів та засоби оцінювання результатів навчання визначено у силабусі

кожної навчальної дисципліни ОНП «Політологія». За результатами опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Політологія» 85,7% вважають критерії оцінювання зрозумілими, 14,3% – скоріше зрозумілими (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1oDjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view) передбачено здійснення таких видів контролю: вхідний (нульовий); поточний; підсумковий (різновидом якого є семестровий, атестація). Поточний контроль знань здобувачів третього (освітньо-наукового) рівні за ОНП здійснюється відповідно до розкладу занять. Інформація про дати та місце проведення модульного контролю, по кожній конкретній навчальній дисципліні надається викладачем. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання розміщена у силабусах навчальних дисциплін, ознайомитися з якою здобувач має можливість під час формування індивідуальної освітньої траєкторії. Періодичність модульного контролю відповідає організаційній структурі дисципліни, закріпленій в силабусі. Інформація про дати, місце проведення підсумкового контролю (екзаменів чи заліків) з навчальних дисциплін розміщується перед початком екзаменаційної сесії на сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича (<http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/04sesii>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1oDjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view). Конкретні умови змісту, методики проведення та оцінювання всіх форм контролю з окремої дисципліни, практики, проекту визначаються викладачем, гарантом програми, схвалюються кафедрою (методичною комісією) та відповідно відображаються в силабусі навчальної дисципліни чи практики. З метою уникнення необ'єктивності оцінювання, використовується тестовий контроль та письмові роботи. Положенням рекомендовано не менше 50% контролю проводити у тестовій формі. Затверджені розклади проведення підсумкових контрольних заходів доступні для учасників освітнього процесу за третім (освітньо-науковим) рівнем на сайті ЧНУ <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant/04sesii>.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність процедури проведення контрольних заходів забезпечується тим, що майже всі види контролю здійснюються у письмовій формі або з використанням тестового контролю. Показники навчальних досягнень здобувача на етапі поточного контролю фіксуються викладачем. За облік поточної успішності відповідальність несе і здобувач, який згідно «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1oDjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view), може здійснювати самоконтроль своїх навчальних досягнень з навчальної дисципліни та фіксувати поточні результати, отримані за різні види робіт. У відомість обліку успішності та індивідуальний навчальний план студента заноситься сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю. Після завершення підсумкового контролю викладач здає підписану відомість обліку успішності до навчального відділу університету. Процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання (незгоди, конфлікту) регулюються Положенням «Про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/15omQqBRL_Q81hPDC7g-yCgUWGM9BWCPH/view). За результатами опитування здобувачів освіти та ОНП «Політологія» 85,7 % вважають оцінювання об'єктивним, 14,3% – майже об'єктивним (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича порядок повторного проходження контрольних закладів урегулюється «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1oDjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view). П. 3.16. «Повторне складання семестрового контролю у випадку отримання незадовільних оцінок» передбачено, що здобувачу, який одержав під час семестрового контролю незадовільні оцінки і навчався на контрактній основі, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до кінця навчального року. Повторне складання іспитів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється ректором. Приклади

застосування правил повторного проходження контрольних заходів не застосовувалися до здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Політологія» відсутні.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до Статуту ЧНУ імені Юрія Федьковича особи, які навчаються в університеті, мають право на оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників. Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів урегульовано Положенням «Про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», затвердженого Вченою радою університету (https://drive.google.com/file/d/150mQqBRL_Q81hPDC7g-yCgUWGM9BWCPH/view). Апеляційна комісія працює на засадах демократичності, прозорості, об'єктивності та відкритості відповідно до законодавства України. Порядок подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома здобувачів і викладачів до початку підсумкового семестрового контролю. Апеляційна комісія створюється наказом ректора у разі надходження письмової заяви студента (подається особисто в день оголошення результатів) щодо оскарження результату підсумкового семестрового контролю з дисципліни, яка має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. Приклади застосування порядку оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не застосовувалися здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Політологія» відсутні.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Утвердження та дотримання академічної чесності всіма членами університетської спільноти задеклароване у Статуті ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUj1Nb1dRYzFr/view>). Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в університеті регулюються «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view), «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5Fzyvag1V13HW16No1TT1IjuD7q/view>), «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl_/view), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view). Принципом академічної доброчесності є принцип нульової толерантності до академічної недоброчесності. За результатами опитування здобувачів вищої освіти за ОНП «Політологія» 78,6% ознайомлені із політикою, стандартами і процедурами дотримання академічної доброчесності університету, 14,3% – швидше так. (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausglZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Інструменти протидії порушенням академічної доброчесності визначаються «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl_/view), яким регламентовано порядок перевірки і умови подання робіт на перевірку та відповідальність за плагіат. Для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та запобігання академічному плагіату в дисертаційних роботах, наукових статтях, та інших видах науково-дослідних робіт, університет щорічно укладає угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK щодо перевірки наукових праць на наявність текстових запозичень. При Вченій раді університету створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту, висновки якої враховуються при зарахуванні персоналу на наукові посади, наданні рекомендацій на присудження вчених звань. Завданнями комісії є вивчення стану дотримання цінностей академічної доброчесності у структурних підрозділах університету та інформування університетської спільноти про його основні характеристики; підтримка виняткового статусу академічної доброчесності як морально-етичного і світоглядного ядра кожного члена університетської спільноти, як норми їх суспільної поведінки; пропаганда в університеті знань про академічну доброчесність.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Академічна доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОНП «Політологія» популяризується шляхом вільного доступу здобувачів вищої освіти до «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehQERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view), «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5Fzyvag1V13HW16No1TT1IjuD7q/view>), «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPl_/view). Силабус кожної навчальної дисципліни містить положення академічної доброчесності, визначені на законодавчому рівні, норми та принципи академічної доброчесності у ЧНУ імені Юрія Федьковича. Питання доброчесності актуалізуються і розглядаються викладачами ОНП в процесі викладання, дослідницької діяльності та оцінювання. 85,7% здобувачів освіти за ОНП поінформовані про заходи щодо популяризації академічної доброчесності на рівні університету

(<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Принципи та форми реагування на порушення академічної доброчесності визначені «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view). Приклади застосування цих Правил стосовно здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП «Політологія» відсутні.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Відповідно до Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» аудиторні заняття із здобувачами наукового ступеня доктора філософії проводять найдосвідченіші викладачі відповідної спеціальності. Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnSFg4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUtcowzeUZr/view>). На посади науково-педагогічних працівників обираються особи, які мають наукові ступені або вчені звання відповідно до профілю кафедри і дисципліни, яку викладають. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Однією з вимог до викладачів на ОНП є досвід наукової роботи. На ОНП «Політологія» викладання обов'язкових та вибіркового компонентів ОНП забезпечують 13 докторів наук (з них – 7 докторів політичних наук) та 14 кандидатів наук (з них 10 – кандидати політичних наук). Всі вони є активними науковцями.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Вдосконалення процедури адаптації варіативних складових програм підготовки фахівців з урахуванням потреб ринку праці та запитів роботодавців позиціонується в «Концепції розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2012–2022 роки» (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/zaginf/04%20ofic_inf/01%20normdocs) як важливий інструмент підвищення якості освітніх послуг та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам. Університет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на етапах: обґрунтування необхідності відкриття нової ОНП; підготовки ОНП для її критичного аналізу та оновлення; реалізації ОНП. На етапі обговорення змін до ОНП «Політологія» були враховані пропозиції: директора Центру Східної Європи Люблінського університету Імені Марії Кюрі-Склодовської, проф., д.політ.н. В.Балюка; д.політ.н., проф. кафедри соціології і політології НЮУ імені Ярослава Мудрого І.О. Поліщука; д.політ.н., доц. кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики ДНУ ім. В. Стуса М.М. Фротвейт; виконавчого директора Media Development Foundation Є.Р. Заславського; голови ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», к.політ.н. О.В. Колесникова; директора ІПГД, к.політ.н. С.І. Бостана (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/03op/03public>). Опитування роботодавців ОНП «Політологія» розміщені за посиланням (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/08oputyvannya>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЧНУ імені Юрія Федьковича залучає до аудиторних занять на ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців за потреби. В університеті провадять освітню діяльність викладачі вищих навчальних закладів зарубіжних країн, з якими укладено угоди про двосторонню співпрацю, та в рамках програм академічної мобільності ERASMUS+. Зокрема, для здобувачів освіти у грудні 2019 р. лекцію «European unification process – do we still believe in it?» прочитав PhD Іштван Полгар (Орадя, Румунія); у листопаді 2019 р. відбулася лекція Фелікса Антуана Клуцьє «Canadian state integrity test» (Квебек, Канада); у грудні 2018 р. відбулася лекція проф. Мірчі Брі «The identity of national minorities and new forms of a frontier in the European area. Identity as a border». Професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців залучаються для підготовки здобувачів за ОНП під час їх роботи над науковими публікаціями.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Науково-педагогічні працівники, що долучені до викладання на ОНП мають та реалізують право на підвищення кваліфікації та стажування у провідних наукових та освітньо-наукових установах та організаціях України і зарубіжжя. В університеті створено умови для здійснення програм академічної мобільності за програмами Еразмус+ та отримання міжнародної сертифікації для викладачів і здобувачів освіти. За звітний період викладачі ОНП професійно розвивалися в рамках: (1) виконання міжнародних проєктів за програмами ТЕМПУС (INOTLES, 2014–2017, проф. А.М. Крутлашов, проф. Н.Ю. Ротар, доц. Н.В. Нечаєва-Юрійчук, доц. П.О. Молочко) та Erasmus+ Jean Monnet (проф. А.М. Крутлашов, проф. Н.Ю. Ротар, доц. П.О. Молочко); (2) участі в міжнародних конференціях,

наукових проектах, проведенні спільних досліджень з науковцями з Університету Орадія, Люблінського університету імені Марії Склодовської-Кюрі, Університету соціально-політичних наук Пантеон та в рамках стипендіальних програм (Fulbright Visiting Scholar); (3) закордонних стажувань, напр. Університет Альберти (2019, проф. А.М. Круглашов); Фонд Гайнса Зайделя (2018, проф. Н.Ю. Ротар, доц. Н.В. Нечаєва-Юрійчук, доц. І.В. Цікул); Литовський університет педагогічних наук м. Вільнюс (2018, доц. І.В. Цікул); Університет Пассау (2018, доц. Н.В. Нечаєва-Юрійчук); (4) тренінгів: «Демократія: від теорії до практики» (USAID Ukraine – USAID Україна, Embassy of Canada in Ukraine та British Embassy Kyiv, доц. І.В. Цікул, доц. С.М. Швидюк).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників ЧНУ імені Юрія Федьковича здійснюється за допомогою інструментів рейтингового оцінювання наукової та науково-педагогічної діяльності викладачів університету, яким передбачено заохочення та стимулювання переможців рейтингу викладача. Рейтингове оцінювання результатів праці є одним з пунктів Колективного договору університету (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view>). Індикаторами показників якості професорсько-викладацького складу в ЧНУ є: відсоток докторів наук, професорів; кількість наукових публікацій у наукометричних базах; визначення індексу цитування; посеместрова анонімна оцінка студентами викладачів; відсоток викладачів із сертифікатом рівня B2 та вище знань англійської мови за системою CEFR; кількість публікацій англійською мовою; кількість виступів на закордонних семінарах та конференціях; кількість сертифікатів міжнародного рівня із відповідної спеціальності з англійською мовою тестування чи навчання; відсоток викладачів, які проходили стажування закордоном за останні 5 років; відсоток викладачів, які використовують власні сайти, сервіси, для навчальних цілей (не враховуючи університетські сайти та сервіси дистанційного навчання).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Для досягнення цілей та програмних результатів ОП використовується сукупність фінансових та матеріально-технічних ресурсів: (1) організація викладання компонентів ОП здійснюється в корпусах ЧНУ імені Юрія Федьковича; (2) для вивчення іноземних мов використовуються технічні засоби лінгафонного кабінету факультету іноземних мов; (3) доступ до науково-метричних баз та реферативної бази даних SCOPUS, інших баз даних забезпечується бібліотекою університету з локальної мережі; (4) для презентації ОК ОП та результатів досліджень аспірантів використовується мультимедійне обладнання аудиторій ФІПМВ; (5) для поглибленого вивчення локальних та регіональних політичних процесів використовуються матеріально-технічні ресурси НДІ ЄІРД, Кафедри імені Жана Моне, Центру канадських студій, Центру американських студій, Центру румунських студій, Центру польських студій (6) для використання сучасних Інтернет-платформ дистанційного навчання використовуються спеціально обладнані комп'ютерні класи ФІПМВ; (7) соціальна інфраструктура навчального середовища сформована системою гуртожитків, місць громадського харчування; актових залів та спортивних майданчиків. Навчально-методичне забезпечення сформовано навчальним контентом, який відповідає спеціальності 052 «Політологія», відповідно до якого розроблені силабуси навчальних дисциплін, що забезпечують індивідуальну освітню траєкторію теоретичної та практичної підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view) для здобувачів вищої освіти забезпечується право на безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту; на трудову діяльність у позанавчальний час; на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами університету; на користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами закладу вищої освіти у порядку, передбаченому статутом університету, на забезпечення гуртожитком на термін навчання у порядку, встановленому законодавством; на участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації; на участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності; на участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, побуту, оздоровлення. Задоволення потреб та інтересів здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича здійснюється через Раду молодих вчених («Положення про раду молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича».
<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnS1Yxc29qLVBByUxZaSoYeDA4MGNONko1RUNz/view>).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Відповідно до Статуту університет повинен забезпечувати здобувачам вищої освіти безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWsiX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view>). Разом з тим здобувачі повинні виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями. Всі здобувачі проходять інструктажі щодо дотримання правил техніки безпеки, про що є відповідні записи у спеціальних журналах. В усіх аудиторіях, де проводяться заняття витримуються відповідні санітарні умови стосовно площі приміщень, температурного режиму, освітлення, щоденно проводиться вологе прибирання і провітрювання. Право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства регламентоване у Правилах внутрішнього трудового розпорядку в ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5alNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTlJ/view>), відповідно до яких основними засадами правил поведінки в університеті є взаємна доброзичливість, вимогливість і повага між людьми, шанування особистої гідності людини, її національних і релігійних переконань. Підтримка та збереження психічного здоров'я здобувачів вищої освіти в університеті здійснюється за допомоги Центру соціально-психологічної підтримки (факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, к 9, а. 612–613, керівник – зав. кафедри практичної психології В. Радчук)

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Основним механізмом освітньої підтримки здобувачів вищої освіти є студентоцентроване навчання як процес якісної трансформації навчального середовища для здобувачів вищої освіти, метою якого є покращення їх автономії і здатності до критичного мислення на основі результативного підходу та студентоцентрований підхід, що передбачає розроблення освітніх програм, зосереджених на результатах навчання, що ураховують особливості пріоритетів особи, яка навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, узгодженого з тривалістю освітньо-наукової програми. Принципи застосування даного механізму закріплені у «Положенні про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view). Механізм організаційної підтримки здобувачів вищої освіти відображено в організаційній структурі університету, а саме через підсистему управління навчальним процесом здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до якої входять такі структурні підрозділи університету: навчальний відділ, факультет, кафедри. Механізм інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти реалізується через оприлюднення загальної інформації щодо організації та процедури освітнього процесу на сайті університету (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/science> <http://science.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/04%20aspirant>) та щодо організації та процедури освітнього процесу за ОНП «Політологія» на он-лайн сторінці ФШМВ (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052>). Механізм консультативної підтримки здобувачів вищої освіти реалізується в таких формах: (1) здобувач вищої освіти – науковий керівник – гарант; (2) здобувач вищої освіти – профільна кафедра – факультет – навчальний відділ; (3) здобувач вищої освіти – науковий керівник; (4) здобувач вищої освіти – Рада молодих вчених; (5) здобувач вищої освіти – Центр психологічної допомоги; (6) здобувач вищої освіти – Відділ міжнародних зв'язків. Вони охоплюють усю варіативність навчання за ОНП «Політологія» і передбачають можливість використання традиційних та інтерактивних каналів комунікативної взаємодії здобувачів вищої освіти. Механізм соціальної підтримки здобувачів вищої освіти у ЗВО реалізується шляхом формування соціальної інфраструктури університету (https://drive.google.com/file/d/1cDRc97_PWlvJk8d_Ct1JL8dSeuEHe8C/view). За результатами опитування здобувачів освіти за ОНП «Політологія» 78,6% означають академічну, консультативну, інформаційну, психологічну та соціальну підтримку як відмінну, 21,4% як добру (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u40TJ4CiAE/view>).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до Статуту університет зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWsiX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view>). Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view), вони мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності; на спеціальний супровід та вільний доступ до інфраструктури ЗВО. «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1AG_SfxLKwB4lplFgHMeh4t2nzLvJTac9/view) містить умови забезпечення безперешкодного доступу маломобільних громадян в приміщення ЗВО та визначає дії відповідальних осіб. Університет покращує інфраструктуру для полегшення доступу до приміщень ЗВО, про що йдеться у технічному висновку (https://drive.google.com/file/d/1WBqDOjzbKgTFJvKmvAeYuz3wjDql9_Q/view) / Входи до корпусів університету мають пандуси або іншу можливість доступу (другий вхід); в університеті функціонує дистанційна форма навчання в системі Moodle; створена можливість використання інших платформ неперервної е-комунікації. На ОНП «Політологія» здобувачів з особливими освітніми потребами немає.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу?

Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В ЧНУ імені Юрія Федьковича політика врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домаганнями, дискримінація та корупція) регулюється «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view) / Відповідно до п. 3.1. Відповідно до Правил, несумісними зі званням члена університетської спільноти є: хабарництво чи будь-які інші форми корупції; створення умов з боку адміністративних працівників Університету, факультетів чи інститутів, кафедр та інших підрозділів для появи, укорінення та існування хабарництва чи будь-яких інших проявів корупції чи потурання цим антиподам людської моралі та етики; шахрайство; підкуп виборців або сприяння йому; хуліганство; сексуальні домагання; інші кримінально-карані діяння чи бездіяльність; свідоме порушення чинного законодавства України; культивування негативного ставлення до законодавства України; проходження академічних процедур контролю знань замість певного індивіда підставними особами; плагіату у будь-яких його проявах; списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного академічного контролю. Політика врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домаганнями, дискримінація та корупція) також регулюється «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GРс9E8KznQ/view), зокрема п. 2.7 «Хабарництво» та п. 2.8. «Необ'єктивне оцінювання».

Процедури врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домаганнями, дискримінація та корупція) встановлюються «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасниками освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJLYeGbcMCAb9ItGonH1sLOK2e6jVk/view>), яке визначає принципи, форми, методи, інструменти формування світоглядних, теоретико-методологічних, організаційних та інших засад безконфліктних комунікацій і врегулювання конфліктів учасників освітнього процесу у ЧНУ імені Юрія Федьковича. Консультативно цей процес супроводжуються Центром соціальної-психологічної підтримки (факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, к 9, а. 612–613, керівник – зав. кафедри практичної психології В. Радчук).

За період акредитації ОНП «Політологія» не виникало конфліктних ситуацій, включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Серед викладачів ОНП «Політологія» не було осіб, притягнутих до відповідальності за корупційні правопорушення або порушення, пов'язані з корупцією, сексуальними домаганнями чи дискримінацією.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view), та «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/13O1K-SnZkg7h4vlnS8Nhp4uqaDjg_BHY/view).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд ОНП «Політологія» відбувається за необхідності. Останній перегляд був здійснений у 2019 р. (протокол № 6 від 24 квітня 2019 р. засідання методичної ради факультету історії, політології та міжнародних відносин: https://drive.google.com/file/d/1_MwGXSwmFcEolNbd-FbqqmnC-9QNTYS/view; протокол № 1 від 1 вересня 2019 р. навчально-методичної комісії Вченої ради ЧНУ імені Юрія Федьковича: <https://drive.google.com/file/d/1dmwf4D3ON61OKkasBzURxLiDrw11cbJg/view>). За результатами останнього перегляду були внесені такі зміни: (1) ОК «Організація наукової діяльності» замінено на дві дисципліни «Проектний менеджмент» та «Обробка результатів експерименту» з метою реалізації загальних компетенцій таких як: застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації; уміння презентувати здобуту у ході досліджень інформацію цільовій та загальній аудиторії; критичний аналіз, оцінка і синтез нових ідей; опанування навичок проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організація, планування та прогнозування результатів наукових досліджень; генерування нових ідей (креативність), абстрактне мислення, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій; (2) оновлено склад робочої групи по підготовці освітньо-наукової програми «Політологія» зі спеціальності 052 Політологія; (3) внесено уточнення до «Профілю освітньо-наукової програми «Політологія» зі спеціальності 052 Політологія в частині «Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми» (деталізовано інформаційне та навчально-методичне забезпечення); (4) внесено зміни до «Переліку компонентів освітньо-наукової програми та їх логічної послідовності» в частині «Вибіркові компоненти ОНП» (збільшено кількість вибіркових компонентів з 13 до 48; 7 вибіркових компонентів викладаються англійською мовою). Результати останнього перегляду були обґрунтовані пропозиціями, сформульованими на розширеному засіданні кафедр факультету історії політології та міжнародних відносин (<https://drive.google.com/file/d/16vygERN7-QuEz-g6RldQz-4evCRipKqS/view>), засіданні активу здобувачів вищої освіти третього наукового рівня доктор філософії PhD щодо розгляду змін до проекту ОНП «Політологія» (<https://drive.google.com/file/d/11l9jY-7voLU8ESbPQg54S-rHYu5w-21k/view>) та відгуків та рецензій зовнішніх стейкхолдерів (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/03op/03public>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОНП «Політологія» відбувається шляхом їх залучення до навчально-методичної, освітньо-наукової та наукової діяльності профільних кафедр. Врахування пропозицій здобувачів вищої освіти здійснюється членами проектної групи після їх аналітичного перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і викладачів. Пропозиції здобувачів вищої освіти враховано під час вдосконалення даної ОНП, які обговорювалися на засіданні активу здобувачів вищої освіти ОНП «Політологія» (<https://drive.google.com/file/d/11l9jY-7voLU8ESbPQg54S-rHYy5w-21k/view>).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Студентоцентроване навчання як базова та основна технологія навчання здобувачів вищої освіти в ЧНУ імені Юрія Федьковича передбачає їх активне включення в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків, з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку. Одним з індикаторів студентоцентрованого навчання є залучення здобувачів вищої освіти до розроблення, механізмів затвердження та моніторингу освітніх програм. Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таким механізмом залучення є Рада молодих вчених (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnS1Yxc29qLVBBYUxZaSoYeDA4MGNONko1RUNz/view>), основними завданнями якої є виконання функцій молодіжного самоврядування в частині організації наукової діяльності молодих вчених університету; активізація різних видів пошукової, навчально-дослідної діяльності серед молодих вчених з метою забезпечення найбільш глибокого і повного оволодіння обраною спеціальністю, формування навичок самостійного проведення наукових досліджень та творчого підходу до вирішення актуальних наукових практичних та теоретичних проблем; сприяння підготовці та участі талановитої молоді Університету в олімпіадах, конкурсах наукових робіт, академічних програмах, конкурсах на отримання грантів, премій, стипендій для молодих вчених, аспірантів і студентів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОНП «Політологія» та інших процедур забезпечення її якості у різних форматах, зокрема: (1) на розширених засіданнях науково-методичного семінару факультету історії, політології та міжнародних відносин (https://drive.google.com/file/d/1G0o6tI_Lu1ouonchIZNFnUm6X9cLu1oR/view); (2) під час засідань Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://specrada.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03>); (3) підготовки рецензій та відгуків на ОНП «Політологія» (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/03op/03public>).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Перший випуск ОНП «Політологія», яка акредитується, відбудеться у вересні 2020 р., тому практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників за даним ОНП відсутня. У ЧНУ імені Юрія Федьковича збір інформації щодо первинного працевлаштування здійснюється за такими показниками: працевлаштовано у ЗВО; працевлаштовано у закладах та установах МОНУ; працевлаштовано в освітніх і наукових закладах та установах України; працевлаштовано в інших державних установах; працевлаштовано в недержавних установах. Профільні кафедри оцінюють траєкторію працевлаштування та кар'єрний шлях в процесі двосторонньої комунікації з випускниками попереднього формату підготовки аспірантів. Зокрема, 15 випускників працевлаштовані у ЧНУ імені Юрія Федьковича на посадах доцентів; Лазар Н. – менеджер Програми «Ініціатива щодо Українсько-європейської спільної історії та Голокосту в Україні» (Меморіальний музей Голокосту США (Вашингтон); Круглашов А. – радник з суспільно-політичних питань Міжнародного Комітету Червоного Хреста (Київ); Шкуро А. – заступник директора Благодійного Фонду Арсенія Яценюка «Відкрий Україну» (Київ); Петров М. – координатор проектів Української Гельсінської спілки з прав людини (Київ); Волошин М. – продюсер філії UA: Буковина; Гатрич В. – директор департаменту комунікацій Чернівецької ОДА; Кубай І. – заступник директора департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА; Сакрієр О. – начальник управління освіти і науки Чернівецької ОДА.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості було встановлено: (1) з метою підвищення компетенцій щодо застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації; вміння презентувати здобуту у ході досліджень інформацію цільовій та загальній аудиторії; з критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей; проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організації, планування та прогнозування результатів наукових досліджень; генерування нових ідей, абстрактного мислення, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій ОК

«Організація наукової діяльності» доцільно поділити на дві обов'язкові дисципліни: «Проектний менеджмент» та «Обробка результатів експерименту»; (2) з метою посилення науково-методичного забезпечення ОНП оновити склад робочої групи; (3) необхідно деталізувати інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОНП; (4) з метою забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії варто збільшити кількість вибірових компонентів ОНП; (5) з метою забезпечення розвитку фахового спілкування а іноземною мовою у процесі наукової комунікації та досліджень запропонувати вивчення вибірових дисциплін англійською мовою. Науково-методична комісія факультету історії, політології та міжнародних відносин в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича здійснила внутрішню експертизу змін до ОНП «Політологія» (https://drive.google.com/file/d/1_MwGXSw1mFCeOlNbd-FbqqmnC-9QNTYS/view), які були затверджені навчально-методичною комісією Вченої ради ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1dmwfd4D3ON61OKkasBzURxLiDrw11cbJg/view>).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП «Політологія» первинна.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності реалізується через внутрішні процедури забезпечення якості із залученням усіх учасників освітнього процесу «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1Ti3xngUzuP-nIcWMsQhijff4G4-x9nux/view>) та передбачає: участь навчальних структурних підрозділів, керівництва ЗВО та учасників освітнього процесу в реалізації заходів щодо забезпечення якості ОНП; практичну реалізацію інноваційних педагогічних технологій; культивування академічної доброчесності і свободи; запобігання нетолерантності чи дискримінації. Безпосереднім виконавцем моніторингу і забезпечення якості освіти є професорсько-викладацький склад університету. Гарант аспірантури, керівники профільних кафедр та інших структурних підрозділів організовують реалізацію політики і стратегії університету в забезпеченні якості освіти шляхом ефективного використання потенціалу викладачів та інших співробітників, раціонального використання наявних ресурсів, аналізу і вдосконалення механізмів забезпечення якості освіти на основі інструктивно-методичних рекомендацій. Зокрема, учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП «Політологія» під час захисту дисертацій на засіданні Спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 (<http://specrada.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/03>).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У ЧНУ імені Юрія Федьковича за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (СВЗЯО) відповідають: (1) на рівні університету – навчально-методична комісія Вченої ради, яка розробляє концептуальні засади СВЗЯО і політику щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти університету, моніторингу якості навчальної діяльності студентів, моніторингу якості освітньої та наукової діяльності викладачів. До реалізації цих процедур залучені комісія Вченої ради з питань кадрової роботи (забезпечення якості освітньої та наукової діяльності викладачів їх професійного розвитку), відділ інформаційного забезпечення та публічності інформації; (2) на рівні факультету/інституту – комісії із забезпечення якості освітніх програм, із забезпечення якості освітнього процесу та діяльності викладачів та моніторингові комісія якості вищої освіти; (3) на рівні кафедр – викладачі кафедр, науково-методичною комісією кафедри при безпосередньому керівництві гаранта освітньої програми та завідувача кафедри.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЧНУ зазначено у Статуті університету (Розділ 3. Права та обов'язки засновника. Розділ 4. Завдання, права та обов'язки університету, Розділ 8. Освітній процес та його учасники та ін.)

(<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWsiX3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view>), «Колективному договорі ЧНУ на 2017-2020 роки»

(<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view>). Вони визначені та конкретизовані відповідно до чинних нормативно-правових актів, які регламентують внутрішній розпорядок у навчальних закладах у «Правилах внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5alNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTlJ/view>). Окремі аспекти прав та обов'язків регулюються Положеннями: про організацію освітнього процесу; про порядок навчання за індивідуальним графіком; про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання; про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів; про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти;

про порядок реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін; про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Ці та інші документи є у вільному доступі на сайті університету (<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/o2>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Освітньо-наукова програма «Політологія». Проєкт (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/o52/o3op/o3public>).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Освітньо-наукова програма (Зміни до Освітньо-наукової програми «Політологія». Редакція від 29 серпня 2019 р. затверджена рішенням Вченої ради факультету історії, політології та міжнародних відносин). Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Кваліфікація: доктор філософії (PhD) (<https://drive.google.com/file/d/1xJPWvC5u8fsPXhmuS7q7-j9wJKjkRPd8/view>).

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, оскільки зорієнтований на формування компетенцій щодо: визначення наукової проблеми та предмету дослідження; визначення методології, методів, теорій, концепцій та інструментарію наукового дослідження; практики публічного обговорення результатів наукового дослідження та поширення його результатів; визначення перспектив подальших наукових досліджень. Індивідуальна освітня траєкторія аспіранта, яка забезпечується можливістю вибору навчальних дисциплін з 48 вибіркового освітніх компонентів ОНП, може бути побудована відповідно до його наукових інтересів.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю 052 «Політологія» шляхом включення до процесу підготовки обов'язкових компонентів ОНП: Філософія та методологія науки, Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування, Проектний менеджмент, Обробка результатів експерименту, Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях та вибіркового компонентів ОНП: Формування політичної науки: від історії ідей до сучасної інституціоналізації; Теорії, концепції та інструменти пізнання сучасної політичної науки; Інституціоналізм/неоінституціоналізм в сучасній політичній науці; Сучасні концепції та інструментарій дослідження міжнародних відносин; Сучасна система наукової інформації: наукометрія; Математичні методи політологічних досліджень. Такий підхід до формування переліку компонентів ОНП забезпечує опанування здобувачами універсальних навичок дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проєктами, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації; засад, принципів, змісту та предметного поля науково-дослідницької діяльності за спеціальністю; етикою наукової взаємодії та комунікації в дослідницькій діяльності; особливостями оприлюднення результатів наукових досліджень мовою на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації в міжнародній академічній спільноті.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» шляхом включення до процесу підготовки обов'язкових компонентів ОНП: Педагогічна практика, Філософія та методологія науки, Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування, Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях. Такий підхід до формування переліку обов'язкових компонентів ОНП забезпечує опанування здобувачами компетенцій фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні освітньої кваліфікації; розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час освітньої діяльності; мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, повагу різноманітності та мультикультурності; дотримуватися основних засад та принципів академічної доброчесності у освітній діяльності; використовувати державну та іноземну мову для ефективної професійної комунікації.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Дотичність тем наукових досліджень аспірантів до напрямів досліджень наукових керівників забезпечується затвердженою тематикою науково-дослідної роботи кафедр ФПМВ. Наприклад, Д. Логвінова «Міграційна політика Квебеку: політико-правові аспекти» (керівник д.політ.н., доц. Т.Я. Лупул, наукові інтереси: імміграція, інтеграція іммігрантів у приймаюче суспільство, політична історія Канади; М. Драпак «Роль Європейського Союзу в забезпеченні колективних прав угорської національної меншини в Румунії та Словаччині: компаративний аналіз» (керівник проф. А.М. Круглашов, наукові інтереси: окремі політики Європейського Союзу, європейська та євроатлантична інтеграція України); Р.Клим «Трансформація політико-управлінських інститутів Болгарії в процесі європейської інтеграції» (керівник проф. В. І. Бурдяк, наукові інтереси: трансформаційні та європейські інтеграційні зміни в державах Центрально-Східної Європи); І. Максимчук «Особливості формування та динаміки електоральної моделі політичної участі в Європейському Союзі» (керівник проф. Н.Ю. Ротар, наукові інтереси: методологія дослідження політичної участі, європейська інтеграція; співвідношення механізмів та інструментів політичної участі, масової політики та емпайерменту). На сайті ФПМВ розміщена інформація про тематику наукових досліджень аспірантів (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/06phdstudents>) та наукові інтереси керівників (<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/phd/052/05supervisors>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

ЧНУ імені Юрія Федьковича організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП такі можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів: (1) з метою сприяння науково-дослідній діяльності аспірантів, збереження і розвитку інтелектуального потенціалу університету функціонує Рада молодих учених (URL: <https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnS1Yxc29qLVBBYUxZaSoYeDA4MGNONko1RUNz/view>); (2) забезпечується доступ до науково-метричних баз та реферативної бази даних SCOPUS, інших баз даних і мережі ЧНУ (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/07purch_db); (3) проводиться низка щорічних міжнародних наукових конференцій («Актуальні проблеми зовнішньої політики України», з 2008 р.; «Розвиток політичної науки: європейські практики та національні перспективи», з 2011 р.; «Муніципальні читання імені Антона Кохановського», з 2012 р.; «Європейська інтеграція України в час нових викликів і загроз», з 2018 р.); (4) забезпечується можливість публікувати результати досліджень у фахових виданнях з політичних наук: «Історико-політичні проблеми сучасного світу (категорія В, Index Copernicus)», «Медіафорум» (Index Copernicus) та тематичних виданнях «Політологічні та соціологічні студії», «Влада та управління»; (5) залучення до наукової діяльності в рамках НДІ ЄІРД, Кафедри імені Жана Моне, Центру канадських студій, Центру американських студій, Центру румунських студій, Центру польських студій.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Університет забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти («Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ» (http://interof.chnu.edu.ua/res//interof/Academic%20Mobility_2019.pdf). Аспіранти ОНП мають можливість брати участь у: програмах академічної мобільності «Erasmus+» (координатор – Відділ міжнародних зв'язків) та міжнародних літніх школах; науково-дослідницькій діяльності НДІ ЄІРД, Центру канадських студій, Центру американських студій, Центру румунських студій, Центру польських студій, які здійснюють свою діяльність у взаємодії із міжнародною академічною спільнотою, частина з яких залучена до реалізації грантів за програмою TEMPUS; євроінтеграційних проектах кафедри Жана Моне (координатор – проф. А.М. Круглашов). Долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти здійснюється шляхом реєстрації на порталах ORCID, ResearcherID, Google Scholar. Відповідно до норм та принципів долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, аспірантка А. Репецька навчається в аспірантурі у Сучасському університеті Штефана чел Маре (Румунія); аспірант М. Драпак здійснив навчальний візит до Німеччини та Данії в рамках проекту «Empowerment of Local Communities with Diverse Ethnic Population» (2019); аспіранти М. Драпак та І. Максимчук взяли участь у міжнародній літній школі «Потенціал, ризики та обіцянки етнічного розмаїття», організованій спільно з Університетом Марбургу, ФРН у 2019 р.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів беруть участь у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. Зокрема, проф. А.М. Круглашов та проф. Н.Ю. Ротар брали участь у виконанні проектів: за програмою TEMPUS (проект The Innovating Teaching and Learning of European Studies project, 2014–2018); «Громадська підтримка інтеграції України до НАТО» (Чернівецька ОДА, 2018–2019); «Наближуючись до всеохоплюючих знань про Європейську інтеграцію» (фонд Жана Моне, 2011–2014); «Формування регіональних і національних механізмів етнополітики в Україні» (МОНУ, 2013–2015); «Толерантна Буковина» (МФ «Відродження», 2010–2011). Д.політ.н., доц. Т.Я. Лупул брав участь у виконанні дослідницьких проектів Альбертського університету (Канада) у 2008, 2013, 2014 рр. та Карлтонського університету у 2013 р. Проф. С.Г. Федуняк брав участь у виконанні дослідницьких проектів «Формування порядку денного головування України в ОБСЄ» (2013), «Прикордонні ідентичності: історія та сучасність» (ФРН, 2010–2014), отримував дослідницьку стипендію Фонду ім. Дж. Фулбрайта (США, 2010). Наукові керівники здійснюють спільні наукові дослідження з науковцями з Університету Орадя (проф. А.М. Круглашов), Люблінського університету імені Марії Склодовської-Кюрі (проф. Н.Ю. Ротар, проф. А.М. Круглашов, проф. Ю.І. Макап), Університету соціально-політичних наук Пантеїон (проф. А.М. Круглашов), Гродненського державного університету імені Янки Купала (проф. Н.Ю. Ротар, проф. А.М. Круглашов).

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Здобувачі вищої освіти за ОНП та наукові керівники мають вільний доступ до «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view), та інформації про інструменти протидії порушенням академічної доброчесності («Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPI_/view)). Для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та запобігання академічному плагіату в дисертаційних роботах, наукових статтях, та інших видах науково-дослідних робіт, університет щорічно укладає угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK щодо перевірки наукових праць на наявність текстових запозичень. Силабус кожної навчальної дисципліни містить положення академічної доброчесності, визначені на законодавчому рівні, норми та принципи академічної доброчесності у ЧНУ імені Юрія Федьковича. Питання доброчесності актуалізуються і розглядаються викладачами ОНП в процесі викладання, дослідницької діяльності та оцінювання. 85,7% здобувачів освіти за ОНП поінформовані про заходи щодо популяризації академічної доброчесності на рівні університету; 78,6% ознайомлені із політикою, стандартами і процедурами дотримання академічної доброчесності університету, 14,3% – швидше ознайомлені. (<https://drive.google.com/file/d/1pkU5d9kzFeGausgIZEW251u4oTJ4CiAE/view>).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Неухильне утвердження та дотримання академічної чесності всіма членами університетської спільноти задеклароване у Статуті ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUj1Nb1dRYzFr/view>). Дотримання академічної доброчесності в ЧНУ імені Юрія Федьковича регулюється «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view), «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvavIVi3HW16No1TT1IjuD7q/view>), «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSGadrPI_/view), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view). За період акредитації ОНП «Політологія» наукове керівництво не здійснювали особи, які вчинили порушення академічної доброчесності.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОНП «Політологія» реалізується в ЧНУ імені Юрія Федьковича, де підготовка кадрів вищої кваліфікації за спеціальністю «Політологія» здійснюється з 1999 р. За цей період був сформований достатній досвід, який з відкриттям ОНП «Політологія» у 2016 р., дозволив акумулювати сильні сторони ОНП «Політологія», якими є: (1) ОНП охоплює всі основні аспекти підготовки аспірантів за спеціальністю 052 Політологія в збалансованій, структурованій, аргументованій і логічній формі; (2) ОНП ретельно враховує значний досвід підготовки аспірантів-політологів у ЧНУ імені Юрія Федьковича, інтегрує та узагальнює тривалий період формування освітньо-методичного та науково-дослідницького компонентів діяльності випускової кафедри політології та державного управління та кафедр міжнародних відносин і міжнародної інформації ФІПМВ; (3) ОНП переконливо демонструє значний кадровий потенціал викладачів і науковців, які здійснюють підготовку аспірантів і забезпечують їх наукове керівництво, що підтверджується в тому числі їх науковими, навчально-методичними працями, стажуваннями, активною участю у реалізації національних і міжнародних науково-дослідницьких та навчально-педагогічних проектів; (4) ОНП охоплює широкий спектр навчальних дисциплін, в тому числі варіативних, які надають можливість формувати професійну особистість висококваліфікованого фахівця, який володіє тими знаннями, компетенціями, навичками та вміннями, необхідними в подальшій професійній діяльності; (5) значний діапазон і інтенсивність науково-організаційної діяльності кафедр та факультету, зокрема наукових конференцій, семінарів, симпозіумів, експертних дискусій, круглих столів та інших заходів позитивно впливають на забезпечення належного рівня підготовки аспірантів, сприяють їх професійній соціалізації та інституціоналізації; (6) перевагою ОНП є також переконлива широта та професійна якість системи міжнародних зв'язків, які дозволяють молодим науковцям успішно здобувати передовий зарубіжний досвід організації та здійснення наукових досліджень і навчально-педагогічної діяльності, інтегруватися у європейський та світовий освітньо-науковий простір; (7) існування системи науково-практичної роботи кафедр ФІПМВ у взаємодії із стейкхолдерами регіону, країни та зарубіжжя, які забезпечують процес становлення творчої особистості науковців-політологів та формування реалістичних перспектив їх подальшого працевлаштування, відповідно до профілю спеціальності. Слабкі сторони ОНП визначаються необхідністю більш активного та систематичного залучення аспірантів до програм академічної мобільності; подальшого вдосконалення форми взаємодії та співпраці зі стейкхолдерами; розширення кола вибіркових освітніх компонентів, що викладаються англійською мовою з метою посилення присутності українських науковців за спеціальністю 052 «Політологія» в міжнародній академічній спільноті.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Для подальшого розвитку ОПН «Політологія» буде здійснюватися професіоналізація підготовки аспірантів-політологів, з метою формування тих знань і компетенцій, яких вимагають сучасні умови ринку праці. Нарощуватимуться зусилля щодо вдосконалення інформаційно-комунікаційного процесу підготовки аспірантів, посилюватиметься його орієнтація на використання дистанційних, змішаних та інших сучасних методів і педагогічних технік навчання, їх активне засвоєння як викладачами, так і самим аспірантами, чимало з яких орієнтуються в своєму професійному майбутньому на викладацьку діяльність у ЗВО України. Важливим напрямком вдосконалення діяльності аспірантури виступає міжкафедральна та міжфакультетська співпраця, розвиток міждисциплінарних і кросдисциплінарних зв'язків, зокрема через проведення міжкафедральних наукових і навчально-методичних семінарів, із залученням до їх роботи авторитетних науковців із суміжних напрямків підготовки аспірантів (філософії, соціології, комунікативістики тощо). Важливим є стимулювання участі аспірантів у програмах міжнародних академічних обмінів, виконання науково-дослідницьких та освітніх програм і грантів, які вже реалізуються і будуть виконуватися на відповідних кафедрах, факультеті та в університеті в цілому. Значним ресурсом для забезпечення якості підготовки майбутніх докторів філософії (політологів) виступає систематичне використання їх наукового та евристичного потенціалу в підготовці публікацій у наукових виданнях, які входять до міжнародних баз SCOPUS і Web of Science тощо. Для забезпечення конвергенції досліджень аспірантів з існуючою науково-дослідницькою інституційною мережею університету передбачається стимулювання їх співпраці не тільки з відповідними кафедрами та факультетом, але й з Науково-дослідницьким інститутом європейської інтеграції та регіональних досліджень, іншими науковими центрами університету, які здійснюють прикладні дослідження в царині політичної науки. Ці та інші перспективні заходи розглядаються і будуть обговорюватись на засіданнях кафедри політології та державного управління, кафедри міжнародних відносин та кафедри міжнародної інформації. Відповідні рішення ухвалюватимуться на засіданнях Вченої ради факультету історії, політології та міжнародних відносин, Науково-технічної ради університету, Вченої ради університету, засіданнях ректорату, задля їх подальшої конкретизації, належного втілення в життя та забезпечення контролю за їх виконанням.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Петришин Роман Іванович

Дата: 07.05.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія та методологія науки	навчальна дисципліна	<i>OK 1.pdf</i>	lvvj+s6xXAniJGuJsZ+mTnz3sTZpEhiBcyzZ+ZBFvEM=	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: 1) навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять (мультимедійні аудиторії); 2) аудіовізуальні, технічні та комп'ютерні засоби навчання: комп'ютери, оснащені програмними пакетами: SPSSfor Windows (Statistical Packagefor Social Sciences) – пакет програм комп'ютерної обробки первинної інформації; Excelfor Windows – пакет програм для створення статистичних таблиць, діаграм, графіків, обробки первинної інформації методом середніх величин; Wordfor Windows – пакет програм для текстового форматування й ілюстрування звітів за підсумками проведених досліджень; мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію); інтерактивна дошка (2017 р. введена в експлуатацію); 3) презентації лекцій в Powerpoint; 4) власні мобільні пристрої (планшети, телефони); 5) доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi.
Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування	навчальна дисципліна	<i>OK 2.pdf</i>	os2qMWNouAmcdv3d5dU/tV52+dgLckJs mkkBCZxbGIQ=	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: 1) навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять (мультимедійні аудиторії); 2) лінгафонний кабінет; 3) аудіовізуальні, технічні та комп'ютерні засоби навчання: комп'ютери, оснащені програмними пакетами: SPSSfor Windows (Statistical Packagefor Social Sciences) – пакет програм комп'ютерної обробки первинної інформації; Excelfor Windows – пакет програм для створення статистичних таблиць, діаграм, графіків, обробки первинної інформації методом середніх величин; Wordfor Windows – пакет програм для текстового форматування й ілюстрування звітів за підсумками проведених досліджень; мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію); інтерактивна дошка (2017 р. введена в експлуатацію); 4) презентації лекцій в Powerpoint; 5) власні мобільні пристрої

				(планишети, телефони); 6) доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi.
Проектний менеджмент	навчальна дисципліна	OK 3.pdf	o2pkr9/oPnboxuQuPnUzPpFlgmlzBdBXMjHeoDmosdA=	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: 1) навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять (мультимедійні аудиторії); 2) аудіовізуальні, технічні та комп'ютерні засоби навчання: мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію); інтерактивна дошка (2017 р. введена в експлуатацію); комп'ютери – 10 шт. (2017 р. введені в експлуатацію: програмне забезпечення: OEM Windows 10 Pro 64 Bit); елементи унаочнення: таблиці, схеми проектів тощо; 3) презентації лекцій в Powerpoint; 4) власні мобільні пристрої (планишети, телефони); 5) доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi.
Обробка результатів експерименту	навчальна дисципліна	OK 4.pdf	JNl751ltkgR7plRq5o sLoq3mPQt6/fLAGqc3ENOe6Jo=	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: 1) навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять (мультимедійні аудиторії); 2) аудіовізуальні, технічні та комп'ютерні засоби навчання: мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію); інтерактивна дошка (2017 р. введена в експлуатацію); комп'ютери – 10 шт. (2017 р. введені в експлуатацію: програмне забезпечення: OEM Windows 10 Pro 64 Bit); елементи унаочнення: таблиці, схеми проектів тощо; 3) презентації лекцій в Powerpoint; 4) власні мобільні пристрої (планишети, телефони); 5) доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi; 6) елементи унаочнення – таблиці, схеми проектів тощо.
Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях	навчальна дисципліна	OK 5.pdf	7TReGEGHSozTnQRqt7vThOik5dfMikJKoQyZU4rX3pc=	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: 1) навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять (мультимедійні аудиторії); 2) аудіовізуальні, технічні та комп'ютерні засоби навчання: комп'ютери, оснащенні програмними пакетами: SPSSfor Windows (Statistical Packagefor Social Sciences) – пакет програм комп'ютерної обробки первинної інформації; Excelfor Windows – пакет програм для створення статистичних таблиць, діаграм, графіків, обробки первинної інформації методом середніх величин; Wordfor Windows –

				<p>пакет програм для текстового форматування й ілюстрування звітів за підсумками проведених досліджень; мультимедійний проектор, екран;</p> <p>3) презентації лекцій в Powerpoint;</p> <p>4) власні мобільні пристрої (планшети, телефони);</p> <p>5) доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi.</p>
Педагогічна практика	практика	OK 6.pdf	G8xgCntZEGivVWos SVmQ+kv6EVcCX4B Tm+pBvpjtk1g=	<p>Положення про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.</p> <p>Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:</p> <p>1) навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять (мультимедійні аудиторії);</p> <p>2) аудіовізуальні, технічні та комп'ютерні засоби навчання: комп'ютери, оснащені програмними пакетами: SPSSfor Windows (Statistical Packagefor Social Sciences) – пакет програм комп'ютерної обробки первинної інформації; Excelfor Windows – пакет програм для створення статистичних таблиць, діаграм, графіків, обробки первинної інформації методом середніх величин; Wordfor Windows – пакет програм для текстового форматування й ілюстрування звітів за підсумками проведених досліджень; мультимедійний проектор, екран;</p> <p>3) презентації лекцій в Powerpoint;</p> <p>4) власні мобільні пристрої (планшети, телефони);</p> <p>5) доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi.</p>

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
6755	Марчук Михайло Георгійович	професор			0	Філософія та методологія науки	Стаж науково-педагогічної роботи 37 років. Доктор філософських наук, ДД №003178, 12.11.2003. Протокол № 1-11/9. Тема дисертації «Аксіологічний потенціал наукового знання: поняття, структура, спосіб

актуалізації».

Спеціальність – 09.00.09 філософія науки. Професор кафедри філософії 12 ПР № 005873, 23.12.2008. Протокол № 6/16-П. Основні наукові публікації:

1. Марчук М.Г. Ціннісні потенції знання. Монографія. Чернівці: Рута, 2001. 319 с.
2. Марчук М.Г., Починок Б. В. Провідні філософські напрями: Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2008. 103 с.
3. Марчук М. Г. Лінгвістична парадигма в структурі гуманітарно-наукової методології // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Вип. 621-622. Філософія. Чернівці, 2012. С.59-65 (співавт. Манчул Б.В.).
4. Марчук М.Г. Аксиологічний потенціал інтуїції в науковому пізнанні // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Вип. 309-310. Філософія. Чернівці: Рута, 2006. С. 131-138. (співавт. Мудра С. І.)
5. Марчук М. Г. Особливості дільтейвського проекту гуманітарно-наукової парадигми знання // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наук. праць. Вип. 464. Філософія. Чернівці, 2009. С. 3-7.
6. Вільгельм Дільтей і філософія “духовно-наукового” знання / за заг. ред. М. Марчука. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 231 с. (Передмова; Розділ I; підрозділи 2.4 та 3.2).
7. Марчук М.Г. Прагматизм і неопрагматизм у контексті сучасної філософії науки // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Випуск 726-727. Філософія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2014. С. 92-97 (співавт. Павчук М.-К. С.).
8. Іонійська

						<p>натурфілософія. Навчальний посібник / Михайло Марчук, Світлана Мудра, Тетяна Радзіняк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. 255 с.</p> <p>9. Марчук М.Г. Передмова. Prefacio. Preface / М. Марчук, Х. Боладо // Хосе Ортега-і-Гасет: життя, історичний розум і ліберальна демократія : монографія. Заг. ред.: М. Марчук, Х. Боладо. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. С. 15-20.</p> <p>10. Марчук М.Г. Потенціалізм як "перспектива" філософії Хосе Ортеги-і-Гасета / М. Марчук // Хосе Ортега-і-Гасет: життя, історичний розум і ліберальна демократія : монографія. Заг. ред.: М. Марчук, Х. Боладо. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. С. 35-102.</p> <p>11. Марчук М.Г. Філософія в університетській освіті: криза та можливості самозбереження // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Філософія. Вип. 799. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 54-60.</p> <p>12. Марчук М.Г. Комунікативно-діалогічна парадигма гуманітарно-наукового пізнання // Гуманітарно-наукове знання: горизонти комунікативістики. Матеріали Міжнародної наукової конференції 4-5 жовтня 2019 р. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. С. 103-107.</p>
148027	Матійчак Альона Анатоліївна	доцент			о	<p>Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи 25 років. Кандидат філологічних наук, ДК №040502, 12.03.2007. Протокол № 42-06/4</p> <p>Доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів 12 ДЦ №022957, 18.02.10. Протокол № 1/12-Д. Тема дисертації "Ономастика дитячих творів Роалда Дала". Спеціальність:</p>

10.02.04 - Германські мови. Основні наукові публікації:

1. Матійчак А.А. Зміна історичної проєкції у розумінні імперії як культурологічної категорії: сучасний британський літературний досвід // Імператив _provincia : [колективна монографія] / упорядк. О.Червінської. Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2014. С.166–175.

2. Матійчак А.А. Варіації біографічного жанру: життєпис Айріс Мердок // Питання літературознавства: Наук. Збірник. Вип. 92. Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2015. С. 99–116.

3. Матійчак А.А. Культурологічний конструкт у сприйнятті персоносфери романних текстів Айріс Мердок // Питання літературознавства: науковий журнал / гол. Ред. О.В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2016. С. 123–140.

4. Граматика сучасної англійської мови. Практичний курс = Present-Day English Grammar. Practice Manual: підручник / А.А. Матійчак, Т.Л. Беленька, О.Д. Петренко, І.С.Мурадханян. Чернівці: Друк Арт, 2017. 296 с.

5. Матійчак Алена. Море как парадигма: Мердок vs Шекспир // Homo Ludens w Kulturze Europejskiej: Szekspir i Współczesność. Colloquia Litteraria Sedlcensia XXVII. Monografia pod redakcją O. Antsyferovey i L. Mnich. Wydawnictwo Naukowe IKR[i]BL. Siedlce, 2018. С. 233–245.

6. Matychak A.A. Polyvalence of the Cave Paradigm: Iris Murdoch's Reception // Питання літературознавства: науковий журнал. Вип. 98. / гол. Ред. О.В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. Ун-

						<p>т, 2018. С. 317–329. 7. Matiychak Aliona. Narrative Unreliability as a Literary Device and Reception Shift // Питання літературознавства: науковий журнал. Вип. 99. / гол. Ред. О.В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2019. С. 135–150. 8. Matiychak Aliona. Cognitive function of conceptual metaphors in “The Raw Shark Texts” by Steven Hall // Питання літературознавства: науковий журнал. Вип. 100. / гол. ред. О.В. Червінська. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. – С. 58–71.</p>
137924	Галушка Зоя Іванівна	професор			о	<p>Проектний менеджмент</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи 39 років. Доктор економічних наук. Диплом ДДН^о000142 видано на підставі рішення Атестаційної колегії 10.11.2011 р. Тема дисертації «Соціалізація трансформаційної економіки: закономірності і суперечності». Спеціальність 08.00.01 – Економічна теорія. Професор Атестат 12ПР № 008309. Протокол від 30 листопада 2012 р. № 7/01-П. Основні наукові публікації:</p> <p>1. Детермінанти конкурентоспроможності соціально-економічних систем: монографія / За ред. проф. Галушки З.І. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. 304 с.</p> <p>2. Галушка З.І., Катаранчук Г.Г. Підприємницька поведінка домашніх господарств: теоретичне обґрунтування та сучасні умови ефективного господарювання: розділ у кол. моногр.: Теорія і практика діяльності підприємств: монографія в двох томах. Т. 1 / Нац. металург. академія України; за заг. ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2017. 472 с.</p>

(С. 237-262).
3. Галушка З.І.,
Катаранчук Г.Г.
Поведінка домашніх
господарств України:
моделі та особливості
регулювання:
монографія Чернівці:
Чернівецький
національний
університет імені
Юрія Федьковича,
2018. 190 с.
4. Галушка З.І.
Економічні та
соціальні цикли:
особливості динаміки
і взаємозв'язку.
Науковий вісник
Міжнародного
гуманітарного
університету. Серія:
економіка і
менеджмент. Збірник
наукових праць. 2017.
Вип. 23. Частина 1. С.
4-7.
5. Галушка З.І.,
Чубрей Х.Ю.
Особливості
проектного
менеджменту в
некомерційному
секторі (на прикладі
ГО «Українська
Академія Лідерства».
Науковий вісник
Чернівецького
університету: 2018.
Випуск 803,
Географія. С. 32-37.
6. Галушка З.І.,
Соболев В.О
Концепція
інтегрованого
розвитку міст:
необхідність та
можливості
застосування в Україні
«Проблеми
системного підходу в
економіці» Випуск 1
(69) / 2019. С. 80-85.
7. Галушка З.І.,
Волощук О.А.
Проектний
менеджмент
Навчальний посібник.
Чернівці, ЧНУ. 2018.
120 с.
8. Менеджмент і
адміністрування.
Підручник для
магістрів / за ред.
Галушки З.І.,
Запухляка В.М.
Чернівці. Том 3. 2014.
9. Галушка З.І.
Соціалізація
економіки: сутність,
закономірності,
суперечності / мат.
науково-практ.
круглого столу
«Економіка і
врядування: проблеми
соціалізації» , 27-28
жовтня 2017 року, м.
Чернівці, 2017. С. 19-
21.
10. Галушка З.І.,

						<p>Соболев В.О. Проблеми формування регіонального ринку освітніх послуг: мат. наук.-практ. конф. «Сталий розвиток місцевих громад: роль економічної освіти та науки», 9-10 листопада 2017 року, м. Чернівці. ЧНУ, С.8-10.</p> <p>11. Галушка З.І., Антохов А.А. Формування стратегії соціальної відповідальності в інституціональному середовищі інтелектуальної економіки: матеріали IV Міжнародного науково-практичного форуму «Інтелектуальна економіка в умовах суспільних трансформацій»: Житомир, ЖНАУ. 25 жовтня 2018 р. С.17-20.</p> <p>12. Галушка З.І. Інституційні механізми формування нової моделі публічного управління Інструменти і практики публічного управління в контексті децентралізації : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю, 19 червня 2018 року. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. С.97-104.</p>
312202	Малик Ігор Володимирович	доцент			0	<p>Обробка результатів експерименту</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи 14 років. Доктор фізико-математичних наук зі спец. 01.05.01 – теоретичні основи інформатики та кібернетики, диплом ДД № 007858 від 23.10.2018 р. Доцент кафедри системного аналізу і страхової та фінансової математики, атестат 12 ДЦ №038065 від 14.02.2014 р. Тема дисертації: «Властивості динамічних систем з напівмарковськими збуреннями та їх застосування». Основні наукові публікації: 1. Иванчук М.А., Малык И.В. Алгоритм построения разделимых epsilon-сетей двух множеств</p>

// Кибернетика и системный анализ. 2016. Том 52, №6. С.127–134.

2. Иванчук М.А., Малык И.В. Решение задачи стабилизации с использованием epsilon-сетей // Кибернетика и системный анализ. 2016. Том 52, №4. С.134–144.

3. Лукашив Т.О., Малык И.В. Достаточные условия оптимальности стохастических динамических систем случайной структуры с марковскими переключениями // Проблемы управления и информатики: международный научно-технический журнал. 2016. № 3. С. 28– 34.

4. Malyk I.V. Compensating Operator and Weak Convergence of Semi-Markov Process to the Diffusion Process without Balance Condition // Journal of Applied Mathematics. Volume 2015 (2015), Article ID 563060, 7 pages.

5. Ivanchuk M.A., Malyk I.V. Comparison of the Methods for Classification of Observations in Predicting Complications in Critically ILL Patients // Cybernetics and Systems Analysis. - 2015. Vol. 51, Iss. 2. P. 303-312. doi:10.1007/s10559-015-9722-0

6. Ivanchuk M.A., Malyk I.V. Using epsilon-Nets for Linear Separation of Two Sets in a Euclidean Space R^d // Cybernetics and Systems Analysis. 2015. Vol. 51, Iss.6. P.965–968. doi:10.1007/s10559-015-9789-7.

7. Arkabrata Das, Taras O. Lukashiv, Igor V. Malyk. Optimal Control Synthesis for Stochastic Dynamical Systems of Random Structure with the Markovian Switchings // Journal of Automation and Information Sciences. 2017. Vol.49. Iss. 4. P. 37–47. DOI: 10.1615/JAutomatInfSci.en.v49.i4.40 <http://www.dl.begellhouse.com/journals/2b62>

						39406278e43e,243d47c44bc1017a,75dba7c55555600a.html
57525	Бурдяк Віра Іванівна	професор			о	<p>Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях</p> <p>Стаж науково-педагогічної роботи 43 роки, 6 місяців. Освіта: Чернівецький державний університет, 1969 р., спеціальність «Історія», кваліфікація «історик, викладач суспільствознавства», Диплом ІІІ № 335789 від 14.06.1969 р.; Чернівецький державний університет. Спеціальність «Правознавство», кваліфікація юриста. Диплом з відзнакою ЛЗ № 001231 від 27.06.1997 р. Доктор політичних наук, зі спеціальності політичні інститути та процеси. Тема дисертації : «Політичні трансформаційні процеси в Болгарії у посткомуністичний період», диплом ДД № 004083 від 09.02.2005 р., професор кафедри політології та державного управління, атестат професора 12ПР № 004424 від 19.10.2006 р., протокол №4/13-П. Автор майже 400 науково-методичних праць, в тому числі 10 навчальних посібників (3 з грифом Міністерства освіти і науки України) і 9 монографій з фундаментальних та прикладних досліджень політичних інститутів та процесів в нових демократичних державах; сучасних міжнародних відносин; трансформаційних та європейських інтеграційних змін в державах ЦСЄ; транскордонного співробітництва. Є науковим керівником 12 кандидатських та 1 Докторської дисертації з політичних наук. Член редакційної колегії 4-х фахових видань України. Член експертної ради МОН України (2009-2019) з питань проведення експертизи</p>

дисертацій, член спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича по захисту дисертацій. Керівник наукових робіт 4 студентів-переможців II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських робіт зі спеціальності «Політологія».

Основні публікації:

1. Бурдяк В.І. Теоретико-методологічні підходи до аналізу міського самоврядування в територіальних громадах України // Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 12-13 жовтня 2017 р.). Івано-Франківськ, 2017. С. 15-23.
2. Бурдяк В.І. Теоретичні підходи до вирішення етнічних конфліктів // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. 2014. № 6 (214). С. 159-175.
3. Бурдяк В.І. Наукові підходи до дослідження і розуміння політичної демократизації в країнах ЦСЄ // Україна-Європа-Світ, Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини / Гол. ред. Л.М. Алексієвець. Вип. 12. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. С. 209-219.
4. Burdiak Vira. Metodyczne podejścia do analizy samorządu miejskiego we wspólnotach terytorialnych Ukrainy // Cykl konferencyjno-monograficzny / Samorząd terytorialny w konstytucjach wybranych państw Europy Środkowo-Wschodniej Chelms, 2018. S. 113-125.

						<p>5. Burdiak Vira. Characteristics of Reforming the Institutions of Power in Ukraine in the Transition to Democracy // Political Preferences. 2018, vol. 21: 5-16. (Web of Science). 5. Burdiak Vira. Economic Security Management of Ukraine in Conditions of European Integration // Montenegrin Journal of Economics. Vol. 15, No. 3 (2019), P. 137-153. JEL classification: F15,011. DOI:10.14254/1800-5845/2019.15-3.10 (SCOPUS).</p> <p>6. Burdiak V. The characteristics of the activities of modern political parties and the development of the party system in the Republic of Bulgaria // Studium Europu Środkowej i Wschodniej. Kutno: Wyd-wo WSGK w Kutnie, 2019. № 11. S. 51-68.</p> <p>7. Бурдяк В.І. Теоретичні та методологічні аспекти політологічних досліджень / Навчальний посібник. Частина II. Чернівці: Рута, 2007. 80 с.</p> <p>8. Бурдяк В. Теоретичний дискурс у дихотомії „євро регіони – державний суверенітет” // Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин у контексті сучасних європейських процесів: збірник наукових праць / Буковинський політологічний центр; під заг. ред. А.М. Крутлашова. Чернівці: Букрек, 2011. С. 370-378.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>Філософія та методологія науки</i>		
ПРН 3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених

етику, повагу різноманітності та мультикультурності.	метод, фасилітація	завдань, екзамен
ПРН 4. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен
ПРН 6. Комплексно розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 9. Комплексно розуміти проблеми індивідуального рівня політики, політичної етики, засобів та методів гуманізації політики, загального блага та індивідуального інтересу.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 11. Володіти методологією, методикою та інструментарієм політологічного дослідження, використовуючи знання та компетенції для вирішення теоретичних та прикладних завдань політичної науки.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 13. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 14. Дотримуватися основних засад та визначених в структурному підрозділі принципів академічної доброчесності у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 18. Здатність працювати в міжнародній та мультикультурній групі науковців, експертів, аналітиків.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 19. Розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація.	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен.
ПРН 1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.	Метод проблемного викладу, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, фасилітація	Бліц-опитування, тестування, модульний контроль, письмові контрольні роботи, презентації та обговорення самостійно підготовлених завдань, екзамен
<i>Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування</i>		
ПРН 1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні	Експрес-опитування, тестові завдання, контрольна робота, есе.

технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.	проекти, розробка та представлення проектів.	
ПРН 2. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.	Розповідь, пояснення, дискусія, виконання практичних завдань, робота з літературою, уміння цілеспрямовано й технічно бездоганно виконувати професійні завдання.	Усне опитування, реферати, презентації та виступи на наукових заходах
ПРН 3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, повагу різноманітності та мультикультурності.	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка та представлення проектів.	Усне опитування, реферати, презентації та виступи на наукових заходах, есе
ПРН 7. Мати цілісне наукове уявлення про політичну єдність світу, сутність процесу європейської інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції країн-учасниць детермінанти євроінтеграційних процесів і регуляторні механізми, міжнародних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних політичних процесів.	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка та представлення проектів.	Експрес-опитування, тестові завдання, контрольна робота, есе
ПРН 12. Визначати коло актуальних проблем та завдань політичної науки та відповідні способи, методи та алгоритми їх розв'язання.	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка та представлення проектів.	Усне опитування, реферати, презентації та виступи на наукових заходах
ПРН 18. Здатність працювати в міжнародній та мультикультурній групі науковців, експертів, аналітиків.	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка та представлення проектів.	Презентації та виступи на наукових заходах
ПРН 19. Розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка та представлення проектів.	Опитування, есе, реферати, презентації та виступи на наукових заходах, тестові завдання, контрольна робота
ПРН 13. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.	Розповідь, лекція, пояснення, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка та представлення проектів.	Презентації та виступи на наукових заходах, есе
<i>Проектний менеджмент</i>		
ПРН 1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.	Розповідь, пояснення, дискусія. Обговорення вітчизняного досвіду застосування теоретичних, методичних та організаційних основ проектного менеджменту; лекції з основ оволодіння методами управління проектами у різних областях знань та застосування інструментарію управління проектами. Забезпечення студентів навчально-методичними матеріалами для виконання практичних завдань.	Експрес-опитування

ПРН 7. Мати цілісне наукове уявлення про політичну єдність світу, сутність процесу європейської інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції країн-учасниць детермінанти євроінтеграційних процесів і регуляторні механізми, міжнародних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних політичних процесів.	Розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань з метою створення проєктів та формування навичок з управління проєктами; покрокова розробка проєктів.	Оцінка за змістову частину проєкту (актуальність, обґрунтування, основну ідею проєкту, викладення змісту та послідовності робіт, оцінку ефективності).
ПРН 14. Дотримуватися основних засад та визначених в структурному підрозділі принципів академічної доброчесності у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності.	Презентація проєктів, їх групове обговорення та оцінювання.	Оцінка за презентацію та захист проєкту.
ПРН 15. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології та інструменти у науковій, освітній (педагогічній), дослідницькій та експертній діяльності.	Виконання практичних завдань з метою створення проєктів та формування навичок з управління проєктами; покрокова розробка проєктів; презентація проєктів, їх групове обговорення та оцінювання.	Оцінка за змістову частину проєкту, його презентацію та захист.
ПРН 16. Готувати проєктні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти стратегії, програми, концепції для національного, регіонального та локального рівнів політики.	Виконання практичних завдань з метою створення проєктів та формування навичок з управління проєктами; покрокова розробка проєктів; презентація проєктів, їх групове обговорення та оцінювання.	Оцінка за змістову частину проєкту, його презентацію та захист.
ПРН 18. Здатність працювати в міжнародній та мультикультурній групі науковців, експертів, аналітиків.	Виконання практичних завдань з метою створення проєктів та формування навичок з управління проєктами; покрокова розробка проєктів.	Оцінка за змістову частину проєкту, його презентацію та захист.
ПРН 19. Розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.	Застосування теоретичних, методичних та організаційних основ проєктного менеджменту; лекції з основ оволодіння методами управління проєктами у різних областях знань та застосування інструментарію управління проєктами.	Оцінка за змістову частину проєкту, його презентацію та захист.
<i>Обробка результатів експерименту</i>		
ПРН 19. Розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.	Лекція, робота з літературою, навчальні проєкти.	Опитування, захист проєкту.
ПРН 17. Отримувати наукові результати, які сприяють розв'язанню важливих теоретичних та прикладних проблем в сфері політики та політичних відносин, що мають загальнонаціональне або світове значення.	Лекція, робота з літературою, навчальні проєкти.	Опитування, захист проєкту.
ПРН 14. Дотримуватися основних засад та визначених в структурному підрозділі принципів академічної доброчесності у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності.	Лекція, робота з літературою, навчальні проєкти.	Опитування, захист проєкту.
ПРН 15. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології та інструменти у науковій, освітній (педагогічній), дослідницькій та експертній діяльності.	Лекція, робота з літературою, навчальні проєкти.	Опитування, захист проєкту.
ПРН 1. Опанувати універсальними	Лекція, робота з літературою,	Опитування, захист проєкту.

навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.	навчальні проекти.	
ПРН 10. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.	Лекція, робота з літературою, навчальні проекти.	Опитування, захист проекту.
ПРН 11. Володіти методологією, методикою та інструментарієм політологічного дослідження, використовуючи знання та компетенції для вирішення теоретичних та прикладних завдань політичної науки.	Лекція, робота з літературою, навчальні проекти.	Опитування, захист проекту.
ПРН 12. Визначати коло актуальних проблем та завдань політичної науки та відповідні способи, методи та алгоритми їх розв'язання	Лекція, робота з літературою, навчальні проекти.	Опитування, захист проекту.
<i>Сучасні методологічні підходи у політологічних дослідженнях</i>		
ПРН 10. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, повагу різноманітності та мультикультурності.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 4. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації	Інтенсифікація навчального процесу, впровадження активних методів навчання в умовах глобалізації та інтернаціоналізації розвитку світу. Проблемний метод навчання. Формування навчальної проблеми і	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.

	способи створення проблемної ситуації. Модульно-рейтингова система навчання та її застосування в навчальному процесі при вивченні «Сучасних методологічних підходів у політологічних дослідженнях».	
ПРН 5. Знати на поглибленому рівні нормативну та позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну та прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.	Інтенсифікація навчального процесу, впровадження активних методів навчання в умовах глобалізації та інтернаціоналізації розвитку світу. Проблемний метод навчання. Формування навчальної проблеми і способи створення проблемної ситуації. Модульно-рейтингова система навчання та її застосування в навчальному процесі при вивченні «Сучасних методологічних підходів у політологічних дослідженнях».	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 8. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.	Впровадження активних методів навчання в умовах глобалізації та інтернаціоналізації розвитку світу. Проблемний метод навчання. Формування навчальної проблеми і способи створення проблемної ситуації. Модульно-рейтингова система навчання та її застосування в навчальному процесі при вивченні «Сучасних методологічних підходів у політологічних дослідженнях».	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 11. Володіти методологією, методикою та інструментарієм політологічного дослідження, використовуючи знання та компетенції для вирішення теоретичних та прикладних завдань політичної науки.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 12. Визначати коло актуальних проблем та завдань політичної науки та відповідні способи, методи та алгоритми їх розв'язання.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 17. Отримувати наукові результати, які сприяють розв'язанню важливих теоретичних та прикладних проблем в сфері політики та політичних відносин, що мають загальнонаціональне або світове значення.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 14. Дотримуватися основних засад та визначених в структурному підрозділі принципів академічної доброчесності у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності.	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
ПРН 19. Розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної,	Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний,	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.

експертної діяльності.	дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	
ПРН 13. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.	Впровадження активних методів навчання в умовах глобалізації та інтернаціоналізації розвитку світу. Методи навчання: за джерелами отримання знань (словесні, наочні, практичні); за логічними шляхами засвоєння знань (аналітичний, синтетичний, індуктивний, дедуктивний, метод аналогії); за характером і рівнем пізнавальної діяльності аспірантів (пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький).	Тестування, реферат, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань, відповідь аспіранта, екзамен.
<i>Педагогічна практика</i>		
ПРН 1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.	Розповідь, лекція, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання опорних нотаток, аналіз зразків шкільної документації.	Експрес-опитування, тестові завдання, написання есе, контрольна робота, захист звіту
ПРН 2. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.	Розповідь, лекція, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання опорних нотаток, аналіз зразків шкільної документації.	Експрес-опитування, тестові завдання, написання есе, контрольна робота, захист звіту
ПРН13. Фахово викладати політологічні дисципліни на відповідному рівні освітньої кваліфікації	Розповідь, пояснення, дискусія, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Опитування, активність на заняттях, виконання творчих завдань, написання есе, самооцінка і самоаналіз, захист звіту
ПРН 14. Дотримуватися основних засад та визначених в структурному підрозділі принципів академічної доброчесності у науковій, освітній, дослідницькій та експертній діяльності.	Розповідь, пояснення, дискусія, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Виконання творчих завдань, написання есе, контрольна робота, захист звіту
ПРН 19. Розуміти зміст процесу кар'єрного зростання, професійного цілепокладання, професійного та особистісного розвитку під час наукової, освітньої, аналітичної, експертної діяльності.	Розповідь, пояснення, дискусія, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою.	Виконання творчих завдань, написання есе, самооцінка і самоаналіз, захист звіту.
ПРН 3. Мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику, повагу різноманітності та мультикультурності	Розповідь, пояснення, дискусія, розв'язування ситуаційних задач, виконання практичних завдань, робота з літературою	Опитування, активність на заняттях, виконання творчих завдань, написання есе, самооцінка і самоаналіз, захист звіту